

**VOOROVERLEGNOTITIE BESLUIT MER EN
VOORONTWERP INPASSINGSPLAN "AGRO &
FOOD CLUSTER WEST-BRABANT"**

PROVINCIE NOORD-BRABANT

28 oktober 2009
B01055/ZF9/0Z8/000102

Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	Overzicht reacties	3
2	Reacties in het kader van het vooroverleg	4
2.1	Rijksoverheden	4
2.1.1	Reactie 1: Rijkswaterstaat	4
2.1.2	Reactie 2: VROM-Inspectie Zuid	4
2.2	Gemeenten	7
2.2.1	Reactie 3: Gemeente bergen op Zoom	7
2.2.2	Reactie 4: Gemeente Halderberge	8
2.2.3	Reactie 5: Gemeente Moerdijk	12
2.2.4	Reactie 6: Gemeente Steenbergen	17
2.3	Belanghebbende partijen	19
2.3.1	Reactie 7: Belangenvereniging Behoud Open Polders	19
2.3.2	Reactie 8: Brabantse Milieufederatie	20
2.3.3	Reactie 9: Buitengebied boven Dintel	21
2.3.4	Reactie 10: Dorpsraad Dinteloord en Prinsenland	22
2.3.5	Reactie 11: Samenstichting Stampersgat	23
2.3.6	Reactie 12: Stichting Glashard NEE	28
2.3.7	Reactie 13: Waterschap Brabantse Delta	29
2.3.8	Reactie 14: ZLTO Steenbergen-Bergen op Zoom	30
2.4	Overig	31
2.4.1	Reactie 15: Inwoners van het plangebied	31
2.4.2	Reactie 16: Biskop: Camping Onder de Dijk	32
3	Ambtelijke aanpassingen	34
4	Overzicht aanpassingen	35

HOOFDSTUK 1 Inleiding

De provincie Noord-Brabant heeft de betrokken bestuursorganen de gelegenheid geboden om te reageren op het besluit MER en het voorontwerp-inpassingsplan Agro & Food Cluster West-Brabant. Deze notitie geeft een overzicht van de binnengekomen reacties en de beantwoording van de provincie per reactie.

1.1

OVERZICHT REACTIES

Nr.	REACTIES IN HET KADER VAN VOOROVERLEG
	Rijksoverheden
1	Rijkswaterstaat
2	VROM-Inspectie Zuid
	Gemeenten
3	Gemeente Bergen op Zoom
4	Gemeente Halderberge
5	Gemeente Moerdijk
6	Gemeente Steenbergen
	Belanghebbende partijen
7	Belangenvereniging Behoud Open Polders
8	Brabantse Milieufederatie
9	Buitengebied boven Dintel
10	Dorpsraad Dinteloord en Prinsenland
11	Samenstichting Stampersgat
12	Stichting Glashard NEE
13	Waterschap Brabantse Delta
14	ZLTO Steenbergen-Bergen op Zoom
	Overig
15	Inwoners van het plangebied
16	Biskop: Camping Onder de Dijk

HOOFDSTUK 2 Reacties in het kader van het vooroverleg

2.1 RIJKSOVERHEDEN

2.1.1 REACTIE 1: RIJKSWATERSTAAT

Samenvatting

De inspreker is verheugd met opname van de vrijwaringszone op de plankaart en in de planregels. Verzocht wordt om deze zone ook in woorden in de planregels op te nemen. Bij de ontheffing van de bouwregels voor wat betreft de rijksweg A29 wordt gevraagd om Rijkswaterstaat Noord-Brabant expliciet als wegbeheerder te vermelden.

Reactie

De vrijwaringszone komt in de planregels terug, waaraan gekoppeld wordt dat bij ontheffing van de bouwregels een advies van Rijkswaterstaat Noord-Brabant wordt gevraagd.

2.1.2 REACTIE 2: VROM-INSPECTIE ZUID

Samenvatting

De VROM-inspectie heeft gelet op de verankering van de nationale belangen conform het RNRB. De conclusies worden per nationaal belang samengevat.

Nationaal belang: basiskwaliteit hoofdinfrastructuur

Alle buisleidingen moeten op de verbeelding worden aangegeven. Daarnaast komt er een AMvB Buisleidingen in 2010. Deze vervangt de circulaire die nu als onderbouwing zijn gebruikt. De in de AMvB genoemde aspecten zal leiden tot aanpassingen. Verzocht wordt om de toelichting aan te vullen en de ruimtelijke consequenties in de regels op te nemen. Rijkswaterstaat heeft reeds gereageerd op het onderwerp vrijwaringszone.

Nationaal belang: bundeling verstedelijking en economische activiteiten

De doelstelling in de Nota Ruimte tot bundeling van glastuinbouw veronderstelt dat bij nieuwe aanleg elders glas opgeheven wordt. Niet duidelijk is wat in flankerende zin gedaan wordt aan het saneren van de vrijkomende locaties en het voorkomen van een en/en situatie. De inspectie vraagt zich af waarom de specifieke doelgroep alleen voor fase 1 geldt en of de mogelijkheden op herstructureringslocaties voor deze doelgroep zijn bekeken. Verder verzoekt de inspectie om aan te geven wat bedoeld wordt met de regel dat het AFCWB 'vooral' gericht is op agrofood en dergelijke.

De inspectie verzoekt de ontheffingsregels en handhaafbaarheid van het plan te toetsen op de doelstelling van het plan en constateert dat de Staat van bedrijfsactiviteiten nog leeg is. Verzocht wordt de toelichting aan te vullen en de planregels aan te passen.

Nationaal belang: energievoorziening/militaire terreinen

De ambitie tot het plaatsen van windmolens lijkt een hoofdkeuze. Door de realisatie echter te regelen via een ontheffing lijkt het geen hoofdkeuze meer. Verzocht wordt om deze rechtstreeks mogelijk te maken. In het inpassingsplan dient een maximale bouwhoogte van 63m boven NAP worden opgenomen om te voorkomen dat er een radarverstoringsonderzoek moet worden uitgevoerd (in verband met beveiliging luchtruim). Met ontheffing is dan onder voorwaarden een hogere hoogte mogelijk.

Om invulling te kunnen geven aan het thema duurzaamheid zullen veel technische voorzieningen nodig zijn. Verzocht wordt in de toelichting aan te geven hoe dit verwezenlijkt kan worden. Verder wordt in het plan de kwaliteit vooral aan de randen gezocht, waarom worden deze kwaliteiten niet ook in het plangebied zelf nagestreefd?

Reactie

Nationaal belang: basiskwaliteit hoofdinfrastructuur

BUISLEIDINGEN

De buisleidingen op de verbeelding worden gecheckt en waar nodig aangevuld en aangepast. In de toelichting zal melding worden gemaakt van de AMvB Buisleidingen die in 2010 wordt verwacht. Zo lang de AMvB nog niet in werking is getreden, is dit echter geen geldend toetsingskader. Er zijn als gevolg van de nieuwe AMvB geen ruimtelijke consequenties te verwachten ten opzichte van de conclusies die nu gehanteerd zijn in het onderzoek externe veiligheid. Wanneer de AMvB voor vaststelling van het plan in werking treedt, zal het plan aangevuld worden met een onderbouwing ten aanzien van het groepsrisico voor buisleidingen. Zie de reactie bij Rijkswaterstaat voor de aanpassing naar aanleiding van de opmerkingen over de vrijwaringszone.

Nationaal belang: bundeling verstedelijking en economische activiteiten

**FLANKEREND BELEID
GLASTUINBOUW**

De ontwikkeling van de glastuinbouwprojectlocatie als onderdeel van het AFCWB is van belang vanwege de provinciale doelstelling om te komen tot concentratie van het glastuinbouwareaal. Met het oog op deze doelstelling zorgt de provincie niet alleen voor de ontwikkeling van vestigingsgebieden, maar ook voor (financiële) stimulering van de opheffing van solitaire glastuinbouwlocaties. De provincie Noord-Brabant heeft in 2006 een subsidieregeling vastgesteld voor de sanering van glastuinbouwlocaties in kwetsbaar gebied. Doel van deze regeling is om bedrijven in kwetsbaar gebied (GHS en AHS-landschap) financieel te compenseren bij sloop en beëindiging van glastuinbouwactiviteiten op de kwetsbaar gelegen locatie. Bij het opstellen van de regeling heeft de provincie er rekening mee gehouden dat ook verplaatsende bedrijven (al dan niet naar een concentratiegebied) subsidie zouden aanvragen. In de afgelopen jaren is de regeling twee keer opengesteld en is gebleken dat uitsluitend stoppende bedrijven van de regeling gebruik hebben gemaakt. Voor bedrijfsverplaatsingen naar een concentratiegebied zijn de subsidiebedragen ontoereikend gebleken.

BRABANTSE GLASTUINDERS

De reservering voor Brabantse tuinders is bedoeld om eerst de Brabantse knelpunten op te kunnen lossen.

Glastuinbouwbedrijven op kwetsbare plekken in Brabant krijgen de kans om op een locatie duurzaam verder te ontwikkelen, hetgeen zowel tegemoet komt aan de kwaliteit in Brabant als aan de wensen van de betreffende Brabantse tuinders. Uiteraard wordt voor deze te saneren locaties ook gekeken naar herstructureringslocaties, maar de ontwikkeling van nieuwe locaties binnen het AFCWB met ruime doorgroeimogelijkheden kan de sanering een nieuwe impuls geven. Deze voorwaarde geldt alleen in fase 1 zodat er voldoende marktpotentie aanwezig is om de gehele locatie te ontwikkelen. Het is immers niet de bedoeling om de doelgroep op lange termijn zo beperkt te houden dat een verdere ontwikkeling van het glastuinbouwcomplex en daarmee een belangrijke economische motor voor de Brabantse economie niet mogelijk is.

SEGMENTERING

De toe te stane bedrijven op het terrein wordt in het ontwerp inpassingsplan verduidelijkt. Het AFCWB kenmerkt zich door bedrijven uit de agro- en food sector en/of bedrijven met een duidelijke symbiose met glastuinbouw, bedrijvigheid en/of de suikerfabriek. Agro- en foodgerelateerde bedrijven en bedrijven uit de voedings- en genotmiddelenindustrie zijn dan ook rechtstreeks toegestaan op het AFCWB. Binnen de agro- en foodsector speelt logistiek in al haar verschijningsvormen een belangrijke rol. Er zijn regionaal echter ook bedrijventerreinen die zich specifiek richten op logistiek. Om duidelijk te scheppen over welke bedrijven wel en welke niet zijn toegestaan wordt een onderscheid gemaakt binnen de (agro)logistieke bedrijven. Daar waar sprake is van be- en verwerkingsactiviteiten in combinatie met distributie passen de bedrijven in het concept van het AFCWB en kunnen deze rechtstreeks worden toegelaten. Logistieke bedrijven in meer pure vorm (distributie in combinatie met geconditioneerde opslag en/of ompakken en/of labelen en/of prijzen) worden niet toegestaan op het AFCWB. Eventueel is een ontheffing van de regels van het inpassingsplan mogelijk indien sprake is van symbiose bij de vestiging van een dergelijk bedrijf. In beginsel geldt voor deze ontheffing een maximum van 5 ha.

In uitzonderingsgevallen kunnen via deze ontheffing ook bedrijven boven de 5 ha worden toegestaan, waarbij dan aangetoond dient te zijn dat regionaal geen alternatieve vestigingslocatie voorhanden is.

Andere (eventueel ook niet agro- en food) bedrijven zijn in beginsel niet toegestaan, maar ook hier is ontheffing mogelijk in het geval sprake is van symbiose. De mate waarin bedrijven een relatie hebben met het productieproces in de agro- en foodsector speelt in het al dan niet verlenen van de ontheffing ook een rol.

Om duidelijkheid te scheppen over de genoemde ontheffingsmogelijkheden zal een uitgifte- en beheercommissie in het leven worden geroepen. Deze bestaat uit:

- Een vertegenwoordiger namens de Provincie Noord-Brabant.
- Een vertegenwoordiger namens Suiker Unie.
- Een vertegenwoordiger namens REWIN.

De commissie kan eventueel advies in winnen bij een terzake deskundige als het gaat om het al dan niet sprake zijn van symbiose. Burgemeester en Wethouders kunnen uitsluitend na een positief advies van de genoemde commissie een ontheffing verlenen voor de (pure) agrolgistieke bedrijven en de overige bedrijven met symbiose. Aangevuld met vertegenwoordigers van TOM en gemeente Steenberg kan deze commissie ook een nog bredere rol hebben dan alleen advisering over het al dan niet toestaan van bedrijven op basis van een ontheffing van de planregels.

De Staat van bedrijfsactiviteiten is als bijlage bij de toelichting toegevoegd.

WINDTURBINESNationaal belang: energievoorziening/militaire terreinen

De toelichting wordt aangevuld, zodat duidelijk is dat de provincie windturbines wil realiseren. Er komt daarbij ook meer duidelijkheid over het aantal te plaatsen windturbines (maximaal acht). Echter, gelet op het globale niveau waarin windturbines in MER zijn behandeld, de afwegingen die nog plaats moeten vinden (MER(beoordeling)/passende beoordeling) en de korte tijd tot aan ontwerp inpassingsplan is een wijzigingsbevoegdheid noodzakelijk. Er wordt voor gekozen om de windturbines te regelen met een wijzigingsbevoegdheid waarvoor GS bevoegd is. De provincie is voorts op de hoogte van het windmoleninitiatief aan de Rolleplaatweg direct ten noorden van het plangebied AFCWB aan de Moerdijkse kant van de Dintel. Graag wil de provincie bezien of beide windmoleninitiatieven gezamenlijk tot uitvoering kunnen worden gebracht. De Provincie Noord-Brabant zal daartoe contact opnemen met de gemeente Moerdijk en initiatiefnemers om samen te komen tot een integrale gebiedsafweging.

**RADARVERSTORINGS-
GEBIED**

Uit de kaart van het ministerie van Defensie blijkt dat het radarverstoringgebied over het AFCWB-terrein ligt. Aan de wijzigingsbevoegdheid voor windturbines en aan andere ontheffingen ten aanzien van de hoogte van gebouwen/bouwwerken boven 63 meter wordt toegevoegd dat deze alleen mogelijk zijn, mits uit een radarverstoringsonderzoek blijkt dat dit niet leidt tot schade aan de beveiliging van het luchtruim.

DUURZAAMHEID

Zowel de MER als de toelichting worden aangevuld met concrete acties die de ambitie met betrekking tot duurzaamheid nader invullen. Instrumenten voor borging hiervan zijn in ieder geval parkmanagement, exploitatieovereenkomsten en uitgifteprotocol.

BEELDKWALITEIT

De toelichting zal worden aangevuld met een nadere onderbouwing van de keuze voor beeldkwaliteit in de randen. Door de keuze voor een compact geheel boven de Noordlangeweg is de ruimte voor ontwikkeling van het AFCWB beperkt. Intensief gebruik van de ruimte wordt daarom nagestreeft, hetgeen betekent dat weinig openbare ruimte aanwezig is zodat beeldkwaliteit op het terrein nauwelijks meerwaarde heeft. Er is in dit inpassingsplan voor gekozen om een hoge beeldkwaliteit na te streven in met name de randzones van het AFCWB-terrein. Deze randzones bepalen immers hoe het terrein wordt ervaren van buitenaf (vanuit omliggende woongebieden en wegen. Het Beeldregieplan is aangevuld met uitgangspunten voor de bebouwde omgeving. Er zijn hierbij richtlijnen opgenomen ten aanzien van rooilijnen, bouwhoogte, beeldkwaliteit bebouwing en duurzaamheidsambities op gebouwniveau.

2.2**GEMEENTEN****2.2.1****REACTIE 3: GEMEENTE BERGEN OP ZOOM*****Samenvatting***

De gemeente Bergen op Zoom laat in een reactie weten dat zij geen op- en/of aanmerkingen heeft op het voorontwerp-inpassingsplan Agro & Food Cluster West-Brabant.

Reactie

De reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het plan.

2.2.2

REACTIE 4: GEMEENTE HALDERBERGE

Samenvatting

De gegeven (korte) reactietermijn deed volgens de gemeente Halderberge onvoldoende recht aan de belangen. Hier is een brief over gestuurd, waarop nog geen antwoord is ontvangen. Kern van de reactie is dat de gemeente de garantie wil dat de leefbaarheid, van Stampersgat en Oud Gastel en de omgeving hiervan, niet door de ontwikkeling wordt geschaad en de beoogde (woningbouw)ontwikkelingen in de kern Stampersgat geen hinder ondervinden. Zoals eerder kenbaar is gemaakt, wenst de gemeente een bestuursovereenkomst te sluiten ten aanzien van de ontwikkeling van het AFCWB. De gemeentelijke wensen zijn al eerder kenbaar gemaakt.

Het voorontwerp-inpassingsplan

- Toelichting:
  - In de toelichting ontbreekt de motivering voor de locatiekeuze tegen de woonkern van Stampersgat.
  - Toekomstige bouwontwikkelingen in Stampersgat moeten in onderzoeken worden meegenomen. Dit is nu niet het geval. Woningbouw moet gegarandeerd gerealiseerd kunnen worden en geen enkele hinder ondervinden van de ontwikkeling.
  - De onderbouwing is te summier ten aanzien van de behoefte aan en de omvang van nieuwe bedrijventerreinen. Gevraagd wordt om een verdere uitwerking omtrent de fasering en positionering.
  - Meer aandacht voor overeenkomst 'Regionaal gronduitgifteprotocol Midden- en West-Brabant'; zuinig omgaan met ruimte en bewust omgaan met uitgifte. Verder moet er meer aandacht zijn voor regionale afstemming over fasering, segmentering en omvang van bedrijventerreinen in West-Brabant.
  - Gemeente Halderberge dient financiële mogelijkheden te krijgen voor noodzakelijke "stevige landschapsontwikkeling", al dan niet in de vorm van een groenfonds. Huidige landschapsontwikkeling (grondwal) aan de Kreekweg is te summier.
  - Is de grondwal aan de Kreekweg bedoeld voor geluidkering, en zo ja, is de werking onderzocht? Verder is onduidelijk wat er in dit verband wordt bedoeld met recreatieruimte en of de andere grondwallen eenzelfde functie hebben. De inpassing van de Kreekweg tussen de wallen wordt gezien als een matige inpassing.
  - Gevraagd wordt voldoende aandacht te besteden aan het extra verkeer over het grondgebied van de gemeente Halderberge.
  - College van B&W wil in ieder geval bevoegd gezag blijven op het eigen grondgebied.
- Verbeelding en planregels:
  - Aan oostzijde alleen laagste milieucategorie toestaan.
  - Waarborg dat het bedrijventerrein alleen is bedoeld voor specifieke bedrijven.
  - Leg een specifieke bestemming op beeldkwaliteitszones: groene invulling met kerende werking. Niet onder bestemming bedrijventerrein.
  - Opnemen dat landschapsarchitect voor grondlichamen gezamenlijk moet worden aangewezen door GS en B&W, waarbij ook het college van Halderberge betrokken moet worden.

Ruimtelijk ontwerp en Beeldregieplan

In het Ruimtelijk ontwerp is een landschappelijke inpassing ingetekend langs de Noordlangeweg ten oosten van de Vliet. Deze zone is niet doorvertaald in het inpassingsplan.

Concept MER-Besluit

- VKA wijkt af van de VKA's die opgenomen zijn in de bijlagen van de verrichte onderzoeken.
- In de beschrijving van de autonome ontwikkelingen mits de woningbouw bij Stampersgat en Oud-Gastel.
- Hoe verhoudt zich de ontwikkeling van kadegebonden bedrijfsactiviteiten tot de ontwikkeling van ecologische en recreatieve structuren langs de Dintel?
- De uitwerking van de bufferzone is onvoldoende gemotiveerd.
- Gezien de geringe afstand van bedrijven tot woningen in Stampersgat is inwaartse zonering een absolute vereiste.
- De gemeente Halderberge gaat er van uit dat toetsing aan externe veiligheid een belangrijk onderdeel uitmaakt van de toetsing van vergunningaanvragen.

Reactie*Toelichting***LOCATIEKEUZE**

De keuze voor de locatie Oud Prinslandse Polder/Willemspolder is opgenomen in de Interim Structuurvisie en in het voorontwerp Structuurvisie RO en is onderbouwd in de plan-MER. De uiteindelijke argumenten van Provinciale Staten om deze locatie verder te ontwikkelen zijn verwoord in hoofdstuk 3. Eén van de overwegingen hierbij waren dat aansluiting kon worden gezocht bij de ontwikkelingen van de suikerfabriek. Juist de ligging tegen het terrein van de suikerfabriek aan zorgt voor kansen op het gebied van symbiose en samenwerking. De effecten op Stampersgat zijn verder in beeld gebracht in de besluit MER en de landschappelijke inpassing heeft zijn beslag gekregen in het Beeldregieplan behorende bij het inpassingsplan. Het inpassingsplan wordt aangepast zodat er een uitgebreidere toelichting wordt gegeven op het gebied van geluid en geur. Er worden daarbij maatregelen getroffen om de woningbouwmogelijkheden voor Stampersgat zo min mogelijk te beperken. De mogelijkheden voor woningbouwontwikkeling zijn echter niet alleen afhankelijk van de ontwikkeling van het AFCWB, maar moet in breder perspectief gezien worden (woningbouwprogramma in de gemeente en regio).

REGIONALE AFSTEMMING

Ten aanzien van de behoefte aan en omvang van het bedrijventerrein wordt de toelichting aangevuld. De toelichting wordt verder aangevuld met een beschrijving van de wijze waarop de provincie sturing geeft en hoe de ontwikkeling van het AFCWB ontwikkeling zich verhoudt met andere bedrijventerreinontwikkelingen in de regio.

In de regionale planningsoverleggen (RPO's) wordt de regionale afstemming over de fasering, segmentering en omvang van bedrijventerreinen in Midden- en West-Brabant met de ontwikkeling van het AFCWB aan de orde gesteld. Gelet op de vraag naar bedrijventerreinen in de regio betekent dit dat verdere uitbreiding van aanbod in huidige programma's tot 2020 niet mogelijk is. Een aantal ambities van gemeenten kan dan niet voor 2020 gerealiseerd worden. De provincie wil erop sturen dat zolang mogelijk gebruik kan worden gemaakt van het gepland aanbod.

Dit kan onder meer door het regionale gronduitgifteprotocol, herstructurering verouderde bedrijventerreinen en door sturing op haalbare Floor-Space-Index bij logistieke bedrijven. De provincie zal het bedrijventerreinenbeleid jaarlijks bespreken in de RPO's. De regionale herstructureringsprogramma's maken deel uit van op te stellen regionale werkvisies. Onderdeel hiervan is de ruimtewinst die gerealiseerd wordt met de uitvoering van de herstructureringsprogramma's. Verder geeft de provincie sturing aan de ontwikkeling van bovenregionale terreinen. Het gaat hier om de terreinen AFCWB, Logistiek Park Moerdijk en Herontwikkeling industrieterrein Moerdijk. De provincie geeft sturing aan het AFCWB door zelf een inpassingsplan op te stellen, waarin uitsluitend bedrijven worden toegestaan die passen binnen clusterontwikkeling (zie onze reactie onder 2.1.2 (segmentering)). Agrologistieke bedrijven zijn alleen mogelijk mits deze ondersteunend zijn aan het concept. Belangrijk hierbij is een goede organisatie (uitgifte, beheer etc.). Het clusterconcept moet zichzelf kunnen verkopen (marktwerking) door kwaliteit op de locatie te leveren en synergievoordelen te behalen in relatie tot aanwezigheid andere bedrijven (waaronder glastuinbouw en suikerfabriek). Een lobby bij regiogemeenten voor het clusterconcept zal een verdere bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het AFCWB.

FASERING

De uitgifte van het bedrijventerrein start aan de oostkant van de 1ste Kruisweg. Het terrein van de vloeivelden zal zo veel mogelijk geherstructureerd worden om ruimte te maken voor de autonome ontwikkeling van de suikerfabriek. Wanneer deze ruimte vrij komt, wordt deze zo veel mogelijk naar de zuidoostkant ingevuld. Vanuit deze locatie is de ontsluiting via de hoofdontsluiting rond de 1ste Kruisweg eenvoudig te realiseren. De keuze of er op het terrein van de vloeivelden ruimte overblijft voor andere bedrijven wordt op een later tijdstip gemaakt.

Waarschijnlijk start de ontwikkeling van de glastuinbouw in het westelijk deel van het plangebied. In de loop van een aantal jaren zal deze ontwikkeling worden doorgetrokken naar het oosten.

De fasering wordt zodanig opgezet dat het gebied met de wisselbestemming (van bedrijventerrein naar glastuinbouw) zo lang mogelijk vrij gehouden wordt. Wanneer de ruimte op de wisselbestemming nodig is voor bedrijventerrein, vindt de invulling in blokken plaats zodat zo lang mogelijk bruikbare kavelmaten voor glastuinbouw vrij blijven.

LANDSCHAPS- ONTWIKKELING

De landschapsontwikkeling behorende bij het AFCWB is tweeledig. Enerzijds betreft het de landschappelijke inpassing van het terrein zelf, hetgeen verwoord is in het Beeldregieplan. Ten behoeve van een goede landschappelijke inpassing van het terrein richting Stampersgat is er voor gekozen om een stuk grondgebied langs de Kreekweg van de gemeente Halderberge bij het plangebied te betrekken. Hier wordt een grondwal gerealiseerd, waardoor het zicht op het bedrijventerrein voor een groot deel wordt weggenomen. De grondwal ten oosten van de Kreekweg is in het geluidsonderzoek niet meegenomen. De invulling van het AFCWB terrein is echter alleen mogelijk mits wordt voldaan aan alle eisen die vanuit de Wet geluidhinder gesteld worden. Hierdoor wordt rekening te houden met de belangen van de gemeente Halderberge en specifiek Stampersgat. Uiteraard blijft de gemeente Halderberge op haar stuk grondgebied het bevoegd gezag. Anderzijds kiest de provincie ervoor om de ontwikkeling van glastuinbouw en bedrijventerrein gepaard te laten gaan met een stevige landschapsontwikkeling elders. Deze stevige landschapsontwikkeling wordt mogelijk gemaakt omdat een deel van het buitengebied wordt benut door de ontwikkeling van het AFCWB.

Aangezien de ontwikkeling van glastuinbouw en bedrijvigheid volledig op het grondgebied van de gemeente Steenbergen plaatsvindt, is met deze gemeente afgesproken dat zij de verantwoordelijkheid krijgen om financiële middelen ten behoeve van een stevige landschapsonwikkeling elders in haar gemeente in te zetten.

VERKEER

In het bijlagenrapport bij het MER is aangegeven welke uitgangspunten zijn gehanteerd met betrekking tot de beoordeling verkeer. Hierin is ook aangegeven welke routing ten aanzien van vrachtwagenbewegingen en personenvervoer is meegenomen, waarbij ook routing richting de gemeente Halderberge is opgenomen. Tevens is in beeld gebracht wat de gevolgen zijn van de alternatieven en VKA op wegvakken, onder meer in de gemeente Halderberge. Uit het MER blijkt dat ontwikkeling van het AFCWB niet leidt tot problemen op bestaande wegvakken, waaronder de wegvakken op het grondgebied van Halderberge.

Verbeelding en planregels

MILIEUCATEGORIEËN

Op de gronden aan de oostzijde van het Mark-Vlietkanaal (met uitzondering van de zone langs de Noordlangeweg) zijn milieucategorieën 3, 4 en 5 toegestaan. Gelet op de ligging is deze grond immers gunstig voor ontwikkelingen die behoren bij de inrichting van de suikerfabriek. Wanneer een ontwikkeling deel van de inrichting uitmaakt, krijgt deze activiteit vanuit de milieuvergunning vanzelf categorie 5 toebedeeld (ongeacht de soort activiteit). Hiermee is gewaarborgd dat er geen toename van geluid plaatsvindt (zonerings). Op de verbeelding bij inpassingsplan wordt de aanduiding sbt-suikerfabriek vergroot tot aan de Noordlangeweg. Dit geeft duidelijker aan dat deze gronden bedoeld zijn voor activiteiten tbv suikerfabriek. Alleen in een zone van 250-300 meter vanaf de Noordlangeweg is milieucategorie 5 niet mogelijk.

Voorts worden de planregels aangevuld met een ontheffing voor bedrijven in een lagere milieucategorie. Tevens wordt de toelichting aangevuld met een stappenplan (op basis van VNG) zodat duidelijker wordt wat voor bedrijvigheid waar kan komen. Dit geeft onder meer een extra onderbouwing voor waar 5.1/5.2/5.3 bedrijvigheid kan komen.

BEELDKWALITEITSZONES

De beeldkwaliteitszones zijn als aanduiding opgenomen op de verbeelding. Ook de zone langs de Kreekweg is opgenomen als aanduiding. Daarbij is overwogen dat een aanduiding gelijke regels op kan leggen ten aanzien van de kwalitatief hoogwaardige invulling als een specifieke bestemming. Aan de beeldkwaliteitszone langs de oostzijde van de Kreekweg wordt toegevoegd dat een grondwal wordt aangelegd onder supervisie van een door GS en B&W gezamenlijk aan te wijzen gekwalificeerd landschapsarchitect. Uiteraard betekent dit op grondgebied van de gemeente Halderberge dat B&W van de gemeente Halderberge hierbij betrokken wordt.

Concept MER-Besluit

- Ten aanzien van archeologie was inderdaad sprake van afwijking van het VKA ten opzichte van de VKA's die opgenomen zijn in de bijlagen van de verrichte onderzoeken. Dit is aangepast. De conclusies van de rapportage zullen hierdoor niet veranderen.
- Woningbouw bij Stampersgat en Oud-Gastel is in de beschrijving van de autonome ontwikkelingen toegevoegd.
- De kade is aan de westelijke zijde van het kanaal voorzien. Ten aanzien van recreatie is in de effectbeschrijving opgenomen dat de ontwikkeling van het AFCWB een licht negatief effect heeft op de aantrekkelijkheid van recreatieve routes en locatiegebonden recreatie.

- Hierbij wordt verwezen naar onze bovenstaande reactie onder beeldkwaliteitszones.
- Voor wat betreft (nieuwe) bedrijvigheid binnen de inrichting van Suiker Unie (dichtbij kern Stampersgat) kan worden vastgesteld dat de vergunde zone een hard uitgangspunt is. Voor de nieuwe terreinen buiten de inrichting is ten behoeve van het geluidonderzoek een aanname gedaan over de te realiseren milieucategorieën. De effecten hiervan zijn in het MER onderzocht en inzichtelijk gemaakt. Bij realisatie van het terrein zal per vergunningssituatie aan de Wet geluidhinder getoetst moeten worden.
- Toetsing van vergunningaanvragen zal moeten voldoen aan de geldende wettelijke eisen en het van toepassing zijnde beleid omtrent Externe Veiligheid.

2.2.3

REACTIE 5: GEMEENTE MOERDIJK

Samenvatting

- De gemeente Moerdijk stelt dat de onderbouwing van milieuaspecten niet volledig is onderbouwd. Deze onderbouwing heeft betrekking op bedrijven en milieuzonering, externe veiligheid, geluid, licht, luchtkwaliteit en geur. Men verzoekt om aanvullend onderzoek en/of de gekozen methode te onderbouwen.
- Bedrijven en milieuzonering: Het is onduidelijk waar de worst-case benadering ten aanzien van milieucategorieën in het MER-VKA op gebaseerd is. Er is in het MER geen beoordeling opgenomen ten aanzien van de effecten van milieuzonering. Het MER-VKA krijgt een neutrale beoordeling op de aspecten wonen, werken en recreatie. Verzocht wordt hier aanvullend onderzoek naar te doen. De staat van bedrijfsactiviteiten ontbreekt in het PIP en een beschrijving van de effecten van het te realiseren bedrijventerrein voor het grondgebied van Moerdijk ontbreekt in de toelichting van het PIP.
- Externe veiligheid: Het is niet duidelijk welke soorten nieuwe (risicovolle) activiteiten zijn bedoeld en welke risico's (voor grondgebied Moerdijk) deze met zich meebrengen. Gevraagd wordt om de te verwachten toename van vervoer van gevaarlijke stoffen in Moerdijk mee te nemen in het onderzoek.
- Geluid: De begrenzing van de geluidszone industrie dient op de verbeelding te worden aangegeven. De wijziging/verruiming van de geluidszone is niet afdoende en eenduidig in beeld gebracht. De verruimde geluidszone (ook buiten het PIP) dient in een ruimtelijke besluit te worden vastgelegd. De totale gecumuleerde geluidsbelasting moet inzichtelijk gemaakt worden, waarbij ook windmolens en het niet-gezoneerde bedrijfsterrein moet worden meegenomen. De uitgangspunten van het geluidsonderzoek industrielawaai zijn niet eenduidig. Voor woningen aan Slobbegorsdijk dient nader onderzocht te worden hoe de geluidsbelasting gereduceerd kan worden. Gevraagd wordt aan te geven welke weg maatgevend is voor toename van wegverkeerslawaaï bij de Groeneweg.
- Licht: Gevraagd wordt expliciet aandacht te besteden aan effecten op Moerdijs grondgebied, waarbij ook het effect op het natuurgebied langs de Dintel betrokken moet worden.
- Luchtkwaliteit: de omzetting van natuur naar bedrijfsterrein op de vloeivelden dient expliciet te worden meegenomen in de worst-case situatie bij het onderzoek naar luchtkwaliteit.
- Geur: het onderzoek ontbreekt, waardoor toetsing niet heeft kunnen plaatsvinden. Bij de uitvoering dienen de consequenties voor Moerdijs grondgebied meegenomen te worden.

- Afgezien van de aarden wal rond het kassengebied ziet de gemeente weinig terug van de ambitie om tot een goede landschappelijke inpassing te komen. De noordelijke oever van de Dintel kan kansen bieden voor landschappelijke inpassing.
- Aangezien de ecologische verbindingzone minstens 25 meter dient te zijn, leidt het inpassingsplan ertoe dat minimaal 15 meter van de evz op de noordelijke, Moerdijkse, oever moet worden gerealiseerd. Deze realisatie kan in samenhang gedaan worden met de noodzakelijke landschappelijke inpassing.
- De gemeente verneemt graag een visie op flankerende maatregelen om het sluijverkeer op de Appelaarsedijk te minimaliseren.
- De gemeente pleit ervoor een inwaartse zonering toe te passen, zodat overlast voor bewoners wordt beperkt.
- De beschrijving van de vigerende (planologische) situatie ontbreekt in het PIP.
- Er zijn mogelijkheden voor het uitwisselen van reststromen die vrijkomen op industrieterrein Moerdijk.
- Een integrale gebiedsontwikkeling voor windturbineprojecten is wenselijk vanwege de ontheffingsmogelijkheden in het PIP en een initiatief dat al in Moerdijk loopt.

Reactie

MILIEU

De deelonderzoeken op het gebied van milieu worden in de MER en toelichting bij het inpassingsplan verder onderbouwd en waar nodig aangevuld. Voor de onderzoeken naar luchtkwaliteit en geluidhinder is per perceel de hoogste milieucategorie die mogelijk wordt gemaakt als uitgangspunt genomen bij de berekening. Er is in het MER geen beoordeling opgenomen omdat een indicatieve milieuzonering op basis van de milieucategorieën in feite een onrealistische situatie is. De beoordeling voor het aspect wonen, werken, recreatie bestaat uit een zestal criteria waarvan er 4 negatief zijn beoordeeld. De effecten van onderdelen als geluid, luchtkwaliteit en externe veiligheid op de leefomgevingskwaliteit zijn in die betreffende onderdelen onderzocht, beschreven en beoordeeld.

**STAAT VAN
BEDRIJFSACTIVITEITEN**

De Staat van bedrijfsactiviteiten is als bijlage opgenomen bij de toelichting van het inpassingsplan.

EXTERNE VEILIGHEID

De toelichting wordt aangevuld met een stappenplan (op basis van VNG) zodat duidelijker wordt wat voor bedrijvigheid waar kan komen. In het onderzoek voor externe veiligheid wordt nader aandacht besteed aan de toename van gevaarlijke stoffen in Moerdijk.

GELUID

Het aspect geluid wordt verder onderbouwd in het ontwerp inpassingsplan. Uit het onderzoek blijkt dat de geluidzone om het industrieterrein planologisch verruimd dient te worden. In het rapport is de 50 dB(A)-contour, die als basis voor de verruimde zonegrens kan dienen, weergegeven. De berekende geluidbelasting op de gevels van woningen binnen de te verruimen zone is getoetst aan de grenswaarden uit de Wet geluidhinder (Wgh). Daar waar sprake is van overschrijding van (voorkeurs)grenswaarden is nagegaan middels welke maatregelen de overschrijdingen teniet gedaan kunnen worden.

Om te kunnen voldoen aan een maximaal toelaatbaar geluidniveau van 45 dB(A) in de nachtperiode ter hoogte van de eerstelijnsbebouwing van Stampersgat zijn de volgende geluidreducties noodzakelijk.

- washuis; reductie minimaal 2 dB;
- natte perspulpopslag; reductie minimaal 6 dB;

- condensors; reductie minimaal 5 dB;
- bietenlosterrein; reductie minimaal 1 dB.

Met deze maatregelen wordt de geluidimmissie weer teruggebracht tot de huidige waarde van 45 dB(A) in de nachtperiode. Gebleken is echter dat met de geluidbijdrage van de bedrijvigheid op de vloeivelden en de kavels rondom het bietenlosterrein ook in de avondperiode de geluidimmissie enigszins hoger gaat uitkomen dan 50 dB(A). Dominante geluidbron is het lossen van scheepsbieten in de avondperiode. Naast de genoemde reducties ten behoeve van de nachtperiode dient derhalve in de avondperiode de geluidemissie ten gevolge van het lossen van scheepsbieten gereduceerd te worden met minimaal 1,5 dB. Als alternatief voor genoemde brongerichte maatregelen kan gekozen worden voor een geluidscherm/aarden wal op het Suiker Unie-terrein nabij de dichtbijgelegen woningen aan de Noordzeedijk. Deze afscherming heeft pas effect bij een hoogte van minimaal 10 m (bij de thans beschikbare lengte van circa 120 m).

Een geluidscherm nabij de betreffende woningen zelf (dus buiten het Suiker Unie-terrein) heeft qua omvang (hoogte en lengte) minder omvangrijk te zijn (indicatief: hoogte 5,5 m, lengte 90 m). De hogere geluidbelasting (> 55 dB(A)) in het voorkeursalternatief oost-west (uit het Besluit-MER) die ontstaat bij de woningen aan de Slobbegorsedijk en de nieuwe woningen binnen de te verruimen zone, is het gevolg van de planontwikkeling. Maatregelen bij de bestaande suikerfabriek leiden aldaar niet tot geluidreductie.

De in het plan opgenomen grondwallen zijn niet meegenomen in het akoestisch onderzoek.

Om de maatregelen ook te verankeren zal ten tijde van de vaststelling van het inpassingsplan een ontvankelijke milieuvergunningaanvraag gereed dienen te zijn waaruit blijkt dat geen sprake is van overschrijding de voorkeursgrenswaarden. Daarnaast dient ook voor een (beperkt) aantal woningen een hogere waarde te worden vastgesteld (voor de vaststelling van het inpassingsplan).

De Wgh voorziet alleen in het beoordelingskader voor afzonderlijke geluidsoorten (industrie op gezoneerd industrieterrein, wegverkeer). In de rapportage is tevens de cumulatieve geluidbelasting van alle geluidsoorten beschouwd. Cumulatie is wettelijk van toepassing op basis van artikel 110f van de Wgh voor woningen waarvoor een hogere waarde wordt aangevraagd. Daarnaast is cumulatie in het algemeen van belang voor een goede ruimtelijke onderbouwing.

LUCHT

Een gedeelte van de vloeivelden zal onbebouwd blijven omdat de waterbassins nodig zijn in het proces van de suikerfabriek. Om deze reden is alleen het gedeelte wat mogelijk bebouwd zal kunnen worden in het luchtkwaliteitonderzoek opgenomen.

LICHT

De toelichting wordt aangevuld met een onderzoek naar effecten van het AFCWB op flora en fauna en omliggende Natura 2000-gebieden. Eén van de aspecten die hierbij bekeken wordt is licht.

Het Krammer-Volkerak is aangewezen voor een aantal habitattypen, de noordse woelmuis en een groot aantal vogelsoorten. Vooral van vogels is bekend dat zij gevoelig zijn voor verstoring door licht. In de effectbepaling is daarom naar deze groep gekeken.

Gezien de verlichtingssterkte van het uitgestraalde licht, zal dit licht niet tot merkbare verlichting van de beschermde natuurgebieden leiden (verlichtingssterkte < 1 lux).

Effecten op vogels kunnen daarom alleen optreden wanneer vogels zich boven het glastuinbouwgebied begeven in de periode waarin assimilatiebelichting wordt gebruikt, dus vooral in het donker in de winterperiode (september tot en met april).

Langdurige blootstelling aan verlichting, dit treedt mogelijk op bij verlichting van het natuurgebied, kan een effect hebben op de biologische klok en/of biologische kalender van dieren. Gezien de verlichtingssterkte van het Krammer-Volkerak veel minder dan 0,1 lux (0,004 lux bij 98% (dek)uitstraling en maximaal 0,055 lux bij "kieren") is in het Krammer-Volkerak kan het effect van verlichting op ontregeling van de biologische klok en de biologische kalender als verwaarloosbaar worden beschouwd.

In het geval van jaarvogels worden vluchten uitgevoerd voor terreinverkenning voorafgaand aan territoriumkeuze, bij de balts, de partnerkeuze en de nestbouw en daarna tijdens foerageervluchten. Deze vluchten vinden grotendeels tot vrijwel geheel overdag plaats en vooral binnen het natuurgebied. Hierdoor is een mogelijk risico van ontregeling tijdens de vluchten uitgesloten.

Effecten bij zomergasten kunnen niet alleen optreden tijdens terreinverkenning maar ook tijdens de trek; bij aankomst in het voorjaar en vertrek in het najaar. Zomergasten komen vanaf februari in het gebied, vanaf eind augustus vertrekken ze weer. Vaak vinden trekvluchten 's nachts plaats. Er bestaat dan ook een potentieel risico dat licht bij kieren uit de projectvestiging glastuinbouw een effect heeft op zomergasten tijdens de trekvluchten in de winter.

Wintergasten kunnen lichthinder ondervinden bij aankomst en vertrek uit Nederland.

Wintergasten komen aan in de periode november - januari. Vanaf eind februari trekken de wintergasten weer naar noordelijkere streken. Vaak vinden deze trekvluchten 's nachts plaats. Er bestaat dan ook potentieel risico dat licht uit de projectvestiging glastuinbouw een effect heeft op wintergasten tijdens de trekvluchten. Daarnaast kan er sprake zijn van lichthinder tijdens nachtelijke foerageervluchten (kort voor zonsopgang en kort voor en na zonsondergang). Het Krammer-Volkerak is onder meer aangewezen voor de brandgans, grauwe gans en rotgans. Deze soorten foerageren op graslanden in West Brabant. Wanneer zij vanuit het Krammer-Volkerak naar deze graslanden trekken komen zij mogelijk over het AFCWB.

Bij bovenafscherming van de kassen zal de verstoring van de oriëntatie relatief gering zijn. Zonder bovenafscherming is er kans op aantrekking en ontregeling van de verre oriëntatie bij vogels (zomer- en wintergasten). Bij het AFCWB zal bij "kieren" nog steeds 75% worden afgeschermd. Met de informatie die nu bekend is kan een effect op vogels niet worden uitgesloten. Echter, doordat veel licht wordt afgeschermd en in de omgeving (in de vliegroutes) meerdere lichtbronnen liggen zal het geen effect hebben op het bereiken van de vogels van de rustgebieden in het Natura 2000-gebied. Bij het naderen van en sterke verlichting kan verblinding optreden. Gezien de verlichtingssterkte van het opgaande licht boven het AFCWB en de vorm van de verlichting (een lichtkoepel en geen puntbron) lijkt verblinding onwaarschijnlijk.

Conclusie

Het lichteffect van de glastuinbouw wordt met name bepaald door de afstand van de lichtbron tot het Natura2000 gebied. Aangezien de locatie van AFCWB te Dinteloord is gelegen op circa 2,5 km van het Hollands Diep en circa 6 km van het Krammer-Volkerak kunnen lichteffecten door de voorgenomen activiteit worden uitgesloten.

GEUR

In het voorontwerp ontbreekt inderdaad het onderzoek naar effecten op het gebied van geur. Het ontwerp inpassingsplan gaat hier wel op in.

Bij de besluitvorming rond het AFCWB moet duidelijk zijn of voor wat betreft geurhinder wordt voldaan aan de daarvoor geldende regels. Anders dan in het verleden wordt bij de vergunningverlening in het kader van de Wet milieubeheer en Ruimtelijke Ordening nu rekening gehouden met de hinderlijkheid van de verschillende geuren. Daarom, maar ook in verband met proceswijzigingen bij Suiker Unie zijn nieuwe metingen nodig. Er zullen in de komende campagne de nodige metingen worden uitgevoerd als onderbouwing van een nieuwe vergunningaanvraag in het kader van de Wet milieubeheer. Deze metingen kunnen uitsluitend worden uitgevoerd tijdens de bietencampagne en zijn derhalve nog niet gereed bij de ter visie legging van het ontwerp inpassingsplan en het besluit MER.

Om op dit moment toch inzicht te kunnen geven in de geurhinder is de geurhindersituatie in beeld worden gebracht aan de hand van realistische aannames. Er is een geurrapport opgesteld op basis van aannames over de hinderlijkheid en de hoogte van de verwachte geuremissies na proceswijzigingen. Op basis van dit rapport heeft in het MER bij het inpassingsplan de beoordeling van de geurhinder plaatsgevonden.

Met dit geurrapport wordt voor het bedrijf direct de bovengrens van geurbelasting voor de nieuwe vergunning vastgelegd. Op basis van de komende meetcampagne kan de vergunde geurbelasting wel lager maar niet hoger worden. Het geurrapport van 20 oktober van SGS laat in figuur 3 zien dat er voor het aspect geurhinder in principe sprake is van een vergunbare situatie.

Om de wijzigingen ook te verankeren dient op het moment van vaststelling van het inpassingsplan in ieder geval sprake zijn van een (volgens de provincie) ontvankelijke vergunningaanvraag in het kader van de Wet milieubeheer welke gelijk met het inpassingsplan in procedure dient te worden gebracht.

LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

Ten aanzien van de landschappelijke inpassing en landschapsontwikkeling verwijzen wij naar onze reactie onder 2.2.2. Er is bewust gekozen voor een kwalitatief hoogwaardige invulling aan de randen. Het binnenterrein is bedoeld voor ontwikkeling van glastuinbouw en bedrijventerrein, welke door de keuze om de Noordlangeweg als zuidelijke grens aan te houden alle ruimte hier nodig heeft. Door gebruik te maken van grondwallen is overwogen dat de landschappelijke inpassing langs de Dintel voldoende gewaarborgd is. De landschapsontwikkeling die de provincie wil realiseren als compensatie voor het areaal buitengebied dat verloren gaat, wordt ingevuld door het groenfonds van de gemeente Steenberg. Deze landschapsontwikkeling vindt buiten het plangebied plaats en wordt niet in dit inpassingsplan planologisch vastgelegd. De provincie staat positief tegenover landschapsontwikkeling aan de noordoever van de Dintel. De invulling van de ecologische verbindingzone ten noorden van de Dintel op grondgebied van Moerdijk past in de visie om aan de randen van het terrein aandacht te besteden aan een landschappelijke en natuurlijke invulling. De realisering van deze ecologische verbindingzone maakt deel uit van het Convenant Dintel-Mark-Vliet. De invulling is daarom in dit inpassingsplan niet meegenomen.

VERKEER

Uit het MER blijkt dat de ontwikkeling van het AFCWB niet leidt tot problemen op bestaande wegvakken. Voorts blijven de ontsluitingsmogelijkheden gelijk aan de ontsluitingsmogelijkheden in de huidige situatie.

De gemeenten zijn verder verantwoordelijk voor het treffen van eventuele maatregelen op wegvakken in hun gemeente.

ZONERING

De mogelijkheden voor bedrijvigheid op het AFCWB terrein worden aangepast in het inpassingsplan. In een zone van 250-300 meter van de Noordlangeweg komt een zone voor bedrijven cat 3, 4 (zonder ontheffing naar 5). In het overige gebied komt een zone voor bedrijven cat 3, 4 en 5. Voorts wordt er een ontheffing toegevoegd waarmee mogelijkheden worden geboden voor bedrijvigheid in een lagere milieucategorie. De toelichting wordt aangevuld met een stappenplan (op basis van VNG) zodat duidelijker wordt wat voor bedrijvigheid waar kan komen. Dit geeft onder meer een extra onderbouwing voor waar 5.1/5.2/5.3 bedrijvigheid kan komen.

VIGERENDE PLANOLOGISCHE SITUATIE

De toelichting wordt aangevuld met een beschrijving van de vigerende planologische situatie.

DUURZAAMHEID

Zowel de MER als de toelichting worden aangevuld met concrete acties die de ambitie met betrekking tot duurzaamheid nader invullen. Bij de concrete invulling van het terrein is duurzaamheid continu een punt van aandacht zijn. Daarbij wordt tevens bekeken wat de mogelijkheden zijn voor de uitwisseling van reststromen op het industrieterrein Moerdijk.

WINDTURBINES

In de toelichting zal duidelijker aangegeven worden dat de provincie windturbines op het AFCWB terrein wil realiseren. Daarbij zal de provincie streven naar afstemming met het plan voor windturbines op grondgebied van de gemeente Moerdijk (zie onze reactie onder 2.1.2. (windturbines)).

2.2.4

REACTIE 6: GEMEENTE STEENBERGEN

Samenvatting

Algemene conclusie is dat de basis voor het AFCWB nog te onduidelijk is geformuleerd.

- Grootste zorg is dat de ambitie om als voorbeeldproject te dienen verder uitgewerkt moet worden. De opgenomen teksten sluiten nu nog niet goed genoeg op elkaar aan om de gewenste hoogwaardige kwaliteit te realiseren.
- Er moet sterk gesleuteld worden aan de planregels om te kunnen vergunnen en handhaven op basis van duidelijke, concrete en objectief toetsbare planregels.
- Toekomstige taken en verplichtingen tussen gemeente en provincie moeten vastgelegd worden.
- Het PIP AFCWB is nog niet duidelijk, meetbaar en toetsbaar. Is dit gelukt dan moet het instrumentarium voor de realisatie worden opgetuigd. Naast een goed hanteerbaar en handhaafbaar bestemmingsplan en gronduitgiftebeleid is provinciale sturing op het concept vereist.
- In aansluiting op het voornemen uit de structuurvisie moet de fasering, segmentering en omvang van bedrijventerreinen regionaal worden afgestemd met de ontwikkeling van het AFCWB. Dit is tot op heden niet gebeurd. Belangrijk punt hierbij is sturing op segmentering. Gebeurt dit niet dan bestaat de kans dat het AFCWB zich ontwikkelt tot een algemeen bedrijventerrein.
- Zuinig ruimtegebruik is een belangrijk en goed argument geweest voor het huidige ontwerp van het AFCWB. Dit uitgangspunt mist de gemeente echter in de toelichting. Ook de voordelen van de compacte invulling wordt gemist in het VKA van het MER.

- De gemeente wenst een verplichting voor de aanleg en het in stand houden van de landschappelijke inpassing. Door juridische koppeling van het bouwrijp maken en het te realiseren landschappelijk ontwerp. Eenzelfde verbinding wil de gemeente ten opzichte van waterberging. Verder zou er beeldkwaliteitsplan voor de bebouwde omgeving opgesteld moeten worden.
- De hoofduitgangspunten wat betreft verkeer(sontsluiting) zijn in orde. Wel moet de perceelsontsluiting worden gewaarborgd en moet parkeren (parkeren op eigen terrein, parkeerverbod langs wegen en gezamenlijk parkeerterrein) verder worden uitgewerkt in de planregels en toelichting.
- De gemeente is voorstander van één parkmanagementorganisatie.
- De gemeente is tevreden met de voortvarendheid waarop de tijdelijke huisvesting van EU-werknemers wordt opgepakt. In de nog te sluiten bestuursovereenkomst AFCWB tussen de provincie en de gemeente Steenbergen zal een regiobrede aanpak voor de huisvesting worden erkend.
- Onduidelijk is voor de gemeente welke categorie bedrijven worden toegelaten en hoe windmolens zijn toegestaan in het plan.
- De gemeente eist altijd voor wat betreft lichtemissie een zij-afscherming van 100% en een bovenafscherming van 98%.
- In het kader van veiligheid moet er minimaal 2,5m tussen de kas en de perceelsgrens komen. Voor overige gebouwen is dit 4m. Ontheffing is mogelijk bij goede bereikbaarheid voor de brandweer. Verder moet er in het plangebied een Waarschuwings- en AlarmeringsSysteem-installatie worden geplaatst.

Reactie

PLANREGELS

De planregels zijn gecheckt op toetsbaarheid, handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid. Als gevolg hiervan zijn aanpassingen doorgevoerd ten aanzien van bijvoorbeeld de formulering (zodat regels eenduidiger en duidelijker zijn) en het aanlegvergunningenstelsel voor de beeldkwaliteitszones. Ook worden de planregels aangepast zodat duidelijk is dat de landschappelijke inpassing moet zijn gerealiseerd wanneer de glastuinbouw- en bedrijventerreinontwikkeling volledig is ingevuld. De bevoegdheden liggen grotendeels bij het college van B&W van de gemeente Steenbergen. Wanneer een bevoegdheid specifiek ligt bij GS, is dit duidelijk in de planregels aangegeven. Overige afspraken over toekomstige taken en verplichtingen (bijvoorbeeld ten aanzien van realisatie en exploitatie) worden vastgelegd in de bestuursovereenkomst tussen provincie Noord-Brabant en de gemeente Steenbergen. Het planologisch inpassingsplan is hiervoor niet het juiste instrument. In de toelichting wordt verder aandacht besteed aan de wijze waarop de provincie sturing kan en gaat geven aan de regionale afstemming. Zie hiervoor ook de reactie onder 2.2.2 (regionale afstemming). Ten aanzien van de mogelijkheden voor milieucategorieën wordt verwezen naar onze reactie onder 2.2.2 (milieucategorieën) en 2.2.3 (zonering).

De teksten over nut en noodzaak van het AFCWB-concept zijn aangepast. De teksten nut en noodzaak in inpassingsplan en MER sluiten op elkaar aan en overlappen elkaar gedeeltelijk.

ZUINIG RUIMTEGEBRUIK

De toelichting wordt onder paragraaf 3.2 aangevuld met een nadere onderbouwing van de keuze voor het ontwerp voor het AFCWB vanuit de optiek zuinig ruimtegebruik. In de beschrijving van het VKA zal worden toegelicht dat dit één van de overwegingen was voor de keuze van dit VKA. De voordelen van de compacte invulling moet blijken uit de effectbepaling, dit is voor een aantal aspecten het geval. Dit zal nader worden toegelicht in de beschouwing van het VKA.

BEELDREGIEPLAN

Het Beeldregieplan is aangevuld met uitgangspunten voor de bebouwde omgeving. Er zijn hierbij richtlijnen opgenomen ten aanzien van rooilijnen, bouwhoogte, beeldkwaliteit bebouwing en duurzaamheidsambities op gebouwniveau.

PARKEREN

De planregels worden aangepast zodat parkeren op een gezamenlijk parkeerterrein eveneens mogelijk is. De perceelsontsluiting is bewust niet opgenomen op de verbeelding zodat voldoende flexibiliteit aanwezig blijft voor de concrete inrichting van het terrein.

PARKMANAGEMENT

Ook de provincie en initiatiefnemers zijn voorstander van één parkmanagementorganisatie. In de toelichting wordt verder aangegeven welke concrete maatregelen worden getroffen om meer invulling te geven aan de ambitie op het gebied van symbiose en samenwerking. Een parkmanagementorganisatie maakt hier deel van uit.

WINDTURBINES

De ontheffing voor windturbines wordt veranderd in een wijzigingsbevoegdheid voor GS. De toelichting zal duidelijk aangeven dat de provincie windturbines op het terrein wil realiseren. Het is echter niet mogelijk gebleken om deze reeds rechtstreeks mogelijk te maken vanwege de milieuonderzoeken die hiervoor nog noodzakelijk zijn. Een wijzigingsbevoegdheid geeft voldoende waarborgen dat de noodzakelijke afwegingen eerst gemaakt worden voordat de windturbines kunnen worden opgericht (zie onze reactie onder 2.1.2. (windturbines)).

LICHT

Op grond van het inpassingsplan is een zij-afscherming van 100% en een bovenafscherming van 98% verplicht gesteld. De toelichting geeft daarbij aan dat gebruiksmogelijkheden gelden zoals is aangegeven in het Besluit Glastuinbouw. Dit betekent dat het op bepaalde tijden mogelijk is om de bovenafscherming voor 25% open te zetten, hetgeen noodzakelijk is voor de teelt. Tevens is de toelichting aangevuld met een beoordeling ten aanzien van lichtemissie en de omliggende Natura 2000-gebieden. Hieruit blijkt dat lichteffecten in de Natura 2000-gebieden als gevolg van de voorgenomen activiteiten kunnen worden uitgesloten.

BRANDVEILIGHEID

Op het bedrijventerrein moet een afstand van 5 meter tot zijdelingse perceelgrens in acht worden genomen. Dit is een harde grens, gelet op de bedrijven die zich hier met een dergelijke bouwhoogte kunnen vestigen. Van deze maat kan met ontheffing worden afgeweken als wordt aangetoond dat brandoverslag naar een ander perceel/gebouw niet mogelijk is. Het college van B&W van Steenbergen dient hierover te beslissen na advies van de veiligheidsregio Midden en West-Brabant. Tussen de kassen (dus niet gebouwen/bouwwerken) kan er volstaan worden met een afstand van 2,5 meter. De regels bieden met de regels voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mogelijkheden voor een WAS-installatie.

2.3**BELANGHEBBENDE PARTIJEN****2.3.1****REACTIE 7: BELANGENVERENIGING BEHOUD OPEN POLDERS*****Samenvatting***

De belangenvereniging wil allereerst de reden weten waarom zij een kortere reactietijd krijgen dan gemeenten en andere instanties (1 september versus 1 oktober).

De vereniging houdt nu de reactie kort, omdat er nog geen reactie is gekregen op in het verleden ingebrachte stukken. Kern van het standpunt op het Plan-MER is dat de onderbouwing van de plannen mager wordt bevonden. De opsommingen betreffende nut en noodzaak, symbiose en samenwerking, planeconomische aspecten en milieubelangen zijn niet of onvoldoende onderbouwd.

Voor het inpassingsplan wordt verwezen naar stukken die de onderbouwing van provinciaal beleid niet steunen. Men kan zien dat er naar inpassing is gekeken, maar in vergelijking met andere projecten wordt nu "een schaamheuvel ipv een schaamlapje aangelegd".

Op basis van uitgevoerde onderzoeken komt de belangenvereniging op een later tijdstip nog terug op het Plan-MER en het inpassingsplan.

Reactie

REACTIETIJD

Ook gemeenten hebben de mogelijkheid gekregen om tot 1 september te reageren. De reactietijd is daarmee gelijk.

TOELICHTING

De teksten in de toelichting over nut en noodzaak, symbiose en samenwerking, planeconomische aspecten en milieubelangen zijn aangepast en nader geconcretiseerd.

INPASSING

Ten aanzien van de inpassing wordt verwezen naar onze reactie onder 2.2.2. (landschapontwikkeling en beeldkwaliteitszones)

2.3.2

REACTIE 8: BRABANTSE MILIEUFEDERATIE

Samenvatting

De klankbordgroep is van mening dat de oorspronkelijke ambities goeddeels zijn verlaten en er een standaard glastuinbouwgebied wordt ontwikkeld, waarbij onvoldoende garantie wordt gegeven ten aanzien van de oorspronkelijk gestelde symbiose.

De toegevoegde waarde van het AFCWB is hiermee uitgehold en de nut- en noodzaakdiscussie valt nauwelijks meer te onderbouwen. Zeker omdat er ook nog nauwelijks sturing is gegeven aan de functie van het AFCWB als inplaatslocatie voor solitair gelegen glastuinbouwbedrijven. Bovendien is het niet aannemelijk dat er een ontheffing kan worden verkregen ten aanzien van de Flora- en faunawet. De provincie zou vanuit haar dubbelfunctie als initiatiefnemer en bevoegd gezag haar verantwoordelijkheid moeten nemen aangaande de uitgangspunten.

Reactie

CONCRETISERING IN TOELICHTING

De toelichting wordt aangevuld met concretere maatregelen op het gebied van symbiose en samenwerking. Instrumenten voor borging hiervan zijn in ieder geval het inpassingsplan, regionale afstemming, parkmanagement, exploitatieovereenkomsten en uitgifteprotocol. Tevens wordt aangegeven op welke wijze de provincie sturing wil en zal geven aan het concept AFCWB. Tot slot geeft de toelichting inzicht in de effecten voor flora en fauna en de omliggende Natura 2000-gebieden. Gelet op die uitkomsten is het aannemelijk dat er geen significante effecten optreden in de Natura 2000-gebieden.

2.3.3

REACTIE 9: BUITENGEBIED BOVEN DINTEL***Samenvatting***

De inspreker vindt het MER procedureel en inhoudelijk niet voldoen aan de gestelde eisen uit de door PS vastgestelde richtlijnen en concludeert voorlopig dat GS om deze reden het MER in de huidige opzet niet kan aanvaarden. Deze conclusie is onderbouwd met verschillende voorbeelden van procedurele en inhoudelijke tekortkomingen. Een selectie hieruit:

- Op basis van MER fase 1 is een besluit genomen voor een voorkeursalternatief, terwijl aspecten als symbiose en samenwerking pas in fase 2 zijn uitgewerkt voor uitsluitend het VKA.
- Wat is de betekenis van het project-mer en PIP voor in de toekomst te nemen inrichtingsbesluiten?
- De alternatieven moeten inzicht geven in de afzonderlijke ontwikkeling van glastuinbouw, AICD en intensivering SU.
- De eventuele strategie mbt symbiose was in ieder geval niet uitgewerkt tijdens de bestuurlijke keuze voor het voorkeursalternatief. De indruk bestaat dat het VKA de maximale symbiose belemmert. Er wordt niet ingegaan op de beheerstructuur die daadwerkelijk moet gaan zorgen voor de beoogde symbiose en samenwerking.
- In het MER wordt niet ingegaan op de beperkingen van de combinatie glastuinbouw, grootschalige bedrijvigheid en windturbines, terwijl art 2.1.3. dit wel aangeeft.
- In het MER ontbreekt hoe negatieve effecten tijdens de aanlegfase geminimaliseerd, mogelijkheden voor symbiose worden geblokkeerd en een gevoeligheidsanalyse.
- Het MER voldoet niet aan de eisen uit de richtlijn voor Energie en CO2. Uit niets blijkt dat de doelstellingen hoger liggen dan de benchmark voor gemiddelde bedrijven.

Reactie

- In MER Fase 1 is al het één en ander opgenomen over de potenties van de alternatieven voor symbiose en samenwerking. De feitelijke uitwerking is opgenomen in MER Fase 2 en is verder ook niet van belang voor de uitwerking van het VKA. Daarnaast kan worden gesteld dat vele andere zaken, naast het concept MER, de keuze en invulling van het VKA mede hebben bepaald.
- Het ruimtelijk plan (PIP) is het kader voor alle volgende vergunningen en uitwerkingen.
- Alle alternatieven geven inzicht in de afzonderlijke ontwikkeling van de glastuinbouw, het bedrijventerrein en de intensivering van Suiker Unie. Ook de onderbouwing van nut en noodzaak is op deze wijze opgebouwd.
- De toelichting is aangevuld met een nadere onderbouwing van de keuze voor het ontwerp van het AFC vanuit de optiek zuinig ruimtegebruik (zie onze reactie onder 2.2.4 (zuinig ruimtegebruik)). Tevens wordt een nadere concretisering opgenomen ten aanzien van symbiose en samenwerking. De beheerstructuur is onderdeel van parkmanagement welke in het inpassingsplan nader is toegelicht.
- In het onderdeel externe veiligheid is ingegaan op de combinatie glastuinbouw/windturbines/bedrijventerrein
- In het MER is per aspect iets opgenomen over eventuele effecten tijdens aanleg.
- In het deelrapport symbiose en samenwerking is beschreven welke potenties voor symbiose en samenwerking er zijn binnen het AFCWB. Het detailniveau van dit rapport komt overeen met het detailniveau van het ruimtelijke plan (inpassingsplan).

2.3.4

REACTIE 10: DORPSRAAD DINTELOORD EN PRINSENLAND

Samenvatting

Voor het inpassingsplan is volgens de inspreker voorbijgegaan aan de beeldkwaliteit van het open landschap. De geplande kale dijken zijn relatief laag vergeleken met de bebouwing, waardoor een rommelig beeld ontstaat. Begroeiing van de dijken, een beeldkwaliteitsplan voor de toetsing van bouwaanvragen, een fietspad onder aan de dijk en langs de Dintel worden als verbeterpunten genoemd.

Verder streeft de Dorpsraad naar 24-uurs zijafscherming van altijd 100% en voor de bovenafscherming 98%.

De voorgestelde omleidingsroute geeft weliswaar een betere aansluiting, maar zal ook aanzuigende werking hebben van ander verkeer. De inwoners van Dinteloord hebben hier last van. De provincie zou daarom naar een oplossing moeten zoeken, bijvoorbeeld aanpassing van de weg parallel aan de A29.

Reactie

Ten aanzien van de inpassing wordt verwezen naar onze reactie onder 2.2.2 (landschapsontwikkeling en beeldkwaliteitszones). Een nadere onderbouwing van de keuze voor grondwallen in plaats van begroeiing is aangegeven in het Beeldregieplan (bijlage 3 van de toelichting). Een omzomende bossage brengt vooral de schijn van schaamte met zich mee, terwijl de provincie juist wil uitstralen dat hier een belangrijke economische motor voor de Brabantse economie ligt. De keuze voor een bossage zou betekenen dat de begroeiing forser moet zijn dan de dijkbeplanting die in dit deel van Brabant aanwezig is om voldoende massa te krijgen om het geheel achter begroeiing weg te stoppen. Een dergelijk forse begroeiing is daarentegen gebiedsvreemd aangezien er nauwelijks bebouwing in dit deel van Brabant voorkomt. De grondwallen geven juist een gebiedseigen karakter aan het geheel en ontnemen toch het zicht op de glastuinbouw- en bedrijventerreinontwikkeling op het terrein. Het beeldregieplan is verder aangevuld met uitgangspunten ten aanzien van beeldregie voor de bebouwde omgeving (rooilijnen, bouwhoogte, beeldkwaliteit bebouwing en duurzaamheidsambities op gebouwniveau).

INPASSING

LICHT

De planregels geven aan dat zijafscherming van 100% en bovenafscherming van 98% noodzakelijk is. De toelichting geeft verder aan dat het gebruik conform het Besluit Glastuinbouw is. Zie ook onze reactie onder 2.2.4. (licht).

ONTSLUITING

In het inpassingsplan is ervoor gekozen om de bestaande ontsluiting in tact te houden. Door de aanleg van de westelijke inprikker tussen de Noordlangeweg en de Noordzeedijk kan het bedrijventerrein ook worden ontsloten. Hierdoor neemt naar verwachting de verkeersdruk in het centrum van Dinteloord af. Deze oplossing (samen met toekomstige ontwikkelingen) heeft echter wel de mogelijke consequentie dat sluipverkeer vanuit Moerdijk over de Molendijk wordt aangetrokken. Om inzicht te verschaffen in de verkeersproblematiek in Dinteloord en langs de Molendijk heeft de gemeente Steenberghe opdracht verleend voor een verkeersonderzoek. Dit onderzoek is nog niet afgerond. In samenspraak met de gemeente Steenberghe is er in het ontwerp inpassingsplan voor gekozen om de huidige ontsluiting te behouden. De gemeente is verder verantwoordelijk en zal naar aanleiding van de resultaten uit het onderzoek de benodigde maatregelen treffen.

2.3.5

REACTIE 11: SAMENSTICHTING STAMPERSGAT

Samenvatting

- Welke typen bedrijven (milieuklasse) mogen zich vestigen ten westen van Stampersgat?
- Zij maken zich zorgen over de uitbreiding AFCWB en de "glazen stad".
- De samenstichting vindt de 2^e fase van het AFCWB of het kassencomplex pal achter de woningen aan de Gastelsedijk West-Zuid ontoelaatbaar.
- De provincie wil de ambities van Mooi Brabant waarmaken. Voor een deel kan de invulling buiten het terrein plaatsvinden. De Samenstichting eist dat de investering plaats vindt in de directe omgeving van Stampersgat en niet bijvoorbeeld in buurgemeente Steenbergen.
- Waarom komt er toch een MER, terwijl het AFCWB onder het overgangsrecht valt?
- De Oude Prinslandse Polder komt uit de beoordeling van vier locaties als beste uit de bus voor 500 ha bruto glastuinbouw. Waar is dit op gebaseerd en zijn deze gegevens openbaar? Tevens wordt over deze polder ten onrechte gesteld dat deze dichtbij bestaande glastuinbouw concentraties, veilingen en afzetgebieden ligt.
- De samenstichting stelt dat, aangezien er sprake is van een maagdelijke Dinteloordse Polder, er geen basis voor het plan is. "De noodzaak ligt.... In het ruimte geven aan een doordacht en haalbaar ontwikkelingsconcept met als kernpunten economische ontwikkeling, beperking van verrommeling door concentratie, clusterwijze ontwikkeling van Bisobased Economy en het creëren van landschappelijke meerwaarde".
- De samenstichting heeft geen moeite met "duurzaam", maar wel met de hoge prijs die met name Stampersgat en haar inwoners hiervoor dienen te betalen
- De Samenstichting ziet de ontwikkeling als een typisch NIMBY project.
- Wat betekent dat "een jaar lang 100 ha netto, dus bijna de helft, gereserveerd wordt voor Brabantse tuinders tegen marktconforme prijzen"? Wie hebben voorrang en wat voor gevolgen heeft dit voor kassencomplex Het Westland?
- Het provinciale bedrijventerreinenbeleid wordt als een farce gezien. Men streeft naar verplaatsing van bedrijven die hinder opleveren naar een meer stedelijke omgeving, maar hier haalt men industrie naar een kwetsbaar gebied.
- De ontwikkeling van het AFCWB en de glastuinbouw staat haaks op het beleid van 'Rood- met groen en landschapontwikkeling': de uitbreiding van stedelijk ruimtebeslag ten koste van het buitengebied moet zoveel mogelijk worden voorkomen.
- De Rood met Groengelden gaan naar de gemeente Steenbergen. Alleen deze gemeente mag over de gelden beslissen. De samenstichting heeft geprobeerd met de gemeenten Steenbergen en Halderberge in gesprek te gaan over de projecten waarin deze gelden worden gestoken, maar dit leverde niks op.
- Onbekend is waar de aansluiting over water komt (Mark Vlietkanaal of Dintel?) de voorkeur gaat uit naar een plek zo ver mogelijk van Stampersgat vandaan.
- Welke bedrijven (milieuklasse) mogen zich vestigen in het meest oostelijk deel?
- Welke maatregelen worden genomen om de geluidscirkels/geurcirkels weg te nemen, of te compenseren? (bijv. extra overlast campagne tijd suikerfabriek)
- Stampersgat zou niet als sluiproute mogen worden gebruikt.
- Hoe kan verklaard worden dat de N268 en de N641 met name qua verkeersintensiteit, wordt verdubbeld, terwijl uit de MER blijkt dat deze al aan de kritieke grens in de spits zit?
- Leefbaarheid en woongenot komt ver achteraan in de hoge provinciale ambitie voor ontwikkeling van AFCWB.

- De habitat van vogels wordt op dramatische wijze aangetast.
- Er wordt extra aandacht gevraagd voor de overgang van gebouwd naar ongebouwd gebied.
- Verzocht wordt om meegaandheid in het realiseren van onder meer het Centrum Plan Stampersgat in de breedst mogelijke zin.
- Aan- en afvoer van verkeer en producten mag absoluut niet door of langs Stampersgat. Geluidwerende en compenserende maatregelen worden geëist.
- Wat zijn bedrijven in de zwaardere milieucategorieën en waar mogen deze bedrijven zich vestigen?
- De toegestane bouwhoogte van 30 meter of hoger is een aantasting van het landschap.
- Er wordt bezwaar gemaakt tegen het realiseren van 6 windturbines vanwege horizonvervuiling
- Er is in het voortraject meegedacht over invulling van het landschap, maar hier is niets van terug te vinden.
- Heeft het grondlichaam ten oosten van de Kreekweg ook een geluidwerende functie?
- Welke negatieve aspecten zijn er nog meer dan alleen geluid? Fijn stof?
- Welke rol gaat de brandweer van Halderberge spelen bij calamiteiten?
- Extra bouwen voor EU werknemers is wrang en onacceptabel als Stampersgat niet mag bouwen voor eigen inwoners.
- Wie controleert straks het parkmanagement?
- Hoe denkt provincie en gemeenten handen en voeten te kunnen geven aan behoud van de dorpsidentiteit Stampersgat bij werkgelegenheidsname van 1100-1250 arbeidsplaatsen?
- De samenstichting vraagt om medewerking tot het bouwen van seniorenwoningen in Stampersgat.
- Hoeveel procent gaat de Suiker Unie in de toekomst leveren als restwarmte en andere bijproducten als water, grond en CO2 uitstoot?
- Zijn er nog wijzigingen in alternatieven mogelijk?
- In het MMA komen nog maatregelen naar voren waarvan Stampersgat overlast krijgt. Wat wordt bedoeld met vervoer per trein?
- De samenstichting is tegen volbouwen van de Dinteloordse polder met bedrijven en/of glastuinbouw. In het VKA is wel uitgegaan van uitbreiding ten zuiden van de Noordlangeweg.
- De samenstichting verzoekt nadere toelichting op het technische geur en geluidsverhaal. Moet rekening gehouden worden met cumulatie van verschillende geluidsnormen?
- Verklaar het standpunt nader dat de Derriekreek verder geen functie waternatuur heeft?
- Aan beide zijden van de Kreekweg en de Noordzeedijk eist de samenstichting vrijliggende fietspaden, evenals een veilige en goede openbare verlichting aan de Kreekweg.
- De Noordzeedijk tussen Stampersgat en Dinteloord moet geen sluiproute worden.
- De wettelijke voorschriften t.a.v. lichtuitstoot dienen van kracht te worden verklaard.
- Welke rol speelt de gemeente Halderberge bij de ontheffing van bepaalde normen?
- Meer vervoer over water kan risico's met zich meebrengen (calamiteiten).
- Is de grondverwerving geheel of voor de eerste planfase afgerond?
- De samenstichting heeft geen vertrouwen in de Stuurgroep.
- De samenstichting maakt zich zorgen over de rolverdeling. De belangen van Steenbergse kunnen botsen met de belangen van de samenstichting.
- Wat wordt bedoeld met recreatie met een groen karakter (pg 82 toelichting PIP)

- De samenstichting wenst met provincie van gedachten te wisselen over invulling van natuur en landschap.
- De samenstichting heeft twijfels bij de stelling dat minstens 6 woningen worden getroffen door een hogere geluidsbelasting.

Reactie

Verwezen wordt naar onze reacties onder :

- 2.2.2. (milieucategorieën) en 2.2.3. (zoning).
- 2.2.2 (landschapsontwikkeling en beeldkwaliteitszones)
- 2.2.2 (locatiekeuze)
- 2.2.3 (geluid)
- 2.2.3 (geur)
- 2.1.2. (windturbines)
- 2.1.2. (duurzaamheid)
- 2.2.4 (parkmanagement)
- 2.2.4 (Licht)

LOCATIEKEUZE

De locatiekeuze is onderbouwd in een aparte plan-MER. Deze is openbaar. In paragraaf 3.1 van de toelichting zijn kort de resultaten verwoord. De keuze voor de begrenzing van het plangebied is onder meer gebaseerd vanuit de optiek van zuinig ruimtegebruik. Dit wordt in de toelichting van het plan onder paragraaf 3.2. nader onderbouwd. In het hoofdrapport MER is een aantal aandachtspunten genoemd waarmee bij een eventuele fase 2 uitbreiding van het bedrijventerrein rekening mee moet worden gehouden. Het PIP maakt de daadwerkelijke aanleg van het terrein niet mogelijk. Het inpassingsplan heeft geen betrekking op de tweede fase.

NOODZAAK MER

De ontwikkelingen die in het inpassingsplan mogelijk worden gemaakt zijn m.e.r.-plichtig. Dat wil zeggen dat wettelijk de verplichting bestaat om een MER op te stellen.

BRABANTSE TUINDERS

De reservering voor Brabantse tuinders is bedoeld om eerst de Brabantse knelpunten op te kunnen lossen. Glastuinbouwbedrijven op kwetsbare plekken in Brabant krijgen de kans om op een locatie duurzaam verder te ontwikkelen, hetgeen zowel tegemoet komt aan de kwaliteit in Brabant als aan de wensen van de betreffende Brabantse tuinders. Het is echter niet de bedoeling om de doelgroep op lange termijn zo beperkt te houden dat een verdere ontwikkeling van het glastuinbouwcomplex en daarmee een belangrijke economische motor voor de Brabantse economie niet mogelijk is.

INPASSING

De ontwikkeling van het AFCWB gaat samen met een substantiële bijdrage voor landschapsontwikkeling, ingegeven vanuit het feit dat hier areaal buitengebied verloren gaat. Hiermee staat de ontwikkeling niet haaks op het provinciale Rood met groen-beleid. De gemeente Steenberghe krijgt de verantwoordelijkheid om de gelden in te zetten, aangezien het terrein vrijwel volledig gelegen is op het grondgebied van deze gemeente. Wel zullen wij sturen op overleg met de gemeente Halderberge over de wensen die deze gemeente heeft ten aanzien van landschapsontwikkeling.

AANSLUITING OVER WATER

De aansluiting over water komt ter plaatse van de kadefaciliteit zoals op de verbeelding aangegeven. Deze kadefaciliteit ligt langs de westelijke rand van het Mark-Vlietkanaal.

VERKEER	Uit tabel 3.4 in MER Fase 2, deelrapport VKA blijkt dat de IC-verhoudingen in de spits op alle wegen onder 0,8 blijft. Een IC-verhouding tot 0,8 betekent een goede verkeersafwikkeling. De Noordzeedijk wordt een erftoegangsweg type II met een snelheidsregime van 60 km/u. Dit komt de veiligheid voor fietsverkeer op de dijk ten goede. Openbare verlichting langs wegen wordt niet planologisch geregeld, maar maakt deel uit van de uiteindelijke concrete inrichting.
EFFECTEN NATURA 2000	De toelichting wordt aangevuld met inzicht in effecten op flora en fauna en omliggende Natura 2000-gebieden. Gelet op de uitkomsten is het aannemelijk dat er geen significante effecten optreden in de Natura 2000-gebieden.
BEELDREGIEPLAN	Het Beeldregieplan wordt aangevuld met uitgangspunten ten aanzien van de bebouwde omgeving op het terrein (rooilijnen, bouwhoogte, beeldkwaliteit bebouwing en duurzaamheidsambities op gebouwniveau).
BOUWHOOGTE	De mogelijkheden voor bouwhoogte op grond van het vigerende bestemmingsplan worden in het inpassingsplan overgenomen. De mogelijke bouwhoogtes in het inpassingsplan worden aangepast. In de beeldkwaliteitszone langs de Noordlangeweg is een hoogte tot 20 meter mogelijk. Op het bedrijventerrein zijn hoogtes mogelijk tot 40 meter. Met ontheffing zijn hogere maten mogelijk voor schoorstenen en pijpen en voor silo's en koeltorens (voor zover gelegen binnen een zone op het terrein van de suikerfabriek waar op grond van het vigerende plan ook deze hoogtes mogelijk zijn).
WINDTURBINES	Gelet op het globale niveau waarin windturbines in MER zijn behandeld, de afwegingen die nog plaats moeten vinden (MER(beoordeling)/passende beoordeling) en de korte tijd tot aan ontwerp inpassingsplan is gekozen voor een wijzigingsbevoegdheid aan GS (zie ook onze reactie onder 2.1.2 (windturbines)).
MMA	In het MMA zijn maatregelen voorgesteld om de effecten op de omgeving zoveel mogelijk te beperken.
VERVOER PER TREIN	Vervoer per trein is niet mogelijk van/naar het AFCWB. Vervoer van vracht intern op het terrein kan wel een mogelijkheid zijn om vrachtbewegingen te verminderen. We zullen dit aanpassen in het MER.
MILIEUASPECTEN	De milieu-aspecten in MER en toelichting worden waar nodig verder uitgewerkt. Zo worden deze documenten aangevuld met de resultaten van het geuronderzoek. Het MER geeft aan wat de milieu-effecten zijn van het AFCWB. Fijn stof maakt deel uit van het luchtonderzoek. De grondwal ten oosten van de Kreekweg is in het geluidsonderzoek niet meegenomen. Echter, de invulling van het AFCWB terrein is alleen mogelijk mits wordt voldaan aan alle eisen die vanuit de Wet geluidhinder gesteld worden.
AFSTEMMING BRANDWEER	Bij de verdere uitwerking zal afstemming moeten plaatsvinden tussen de brandweer in Steenberg en de brandweer in Halderberge. De afstemming is echter geen planologische aangelegenheid en wordt anderszins geregeld.
WONINGBOUW STAMPERSGAT	De woningbouwontwikkeling bij Stampersgat is niet alleen afhankelijk van milieu-effecten vanuit het AFCWB, maar ook van aspecten als woningbouwprogramma in de eigen

gemeente en in de regio. De behoefte voor woningbouw voor eigen inwoners en de behoefte aan type woningen als seniorenwoningen wordt hierbij meegenomen. De ontwikkeling van AFCWB leidt tot een grotere behoefte aan woningen voor arbeidsmigranten. Hierover zijn daarom afspraken gemaakt met de gemeente Steenbergen. De werkgelegenheidstoename leidt naar verwachting dan ook vooral tot toename in de gemeente Steenbergen. De kern Stampersgat kan haar dorpsidentiteit naar verwachting behouden.

Omdat arbeidsmigratie ook los van de AFCWB-ontwikkeling speelt in deze regio, is het onderwerp in het Regionaal Planningsoverleg (RPO), een planningsoverleg voor de regio (Woensdrecht, Moerdijk, Halderberge, Bergen op Zoom, Roosendaal, Steenbergen) op de agenda geplaatst om nader te worden uitgewerkt. Ook zal het onderwerp in het veiligheidsoverleg (Convenant Huisvesting uitzendmigranten West-Brabant) aan de orde worden gesteld.

**SYMBIOSE EN
SAMENWERKING**

In de toelichting wordt verder aangegeven welke concrete maatregelen worden getroffen om meer invulling te geven aan de ambitie op het gebied van symbiose en samenwerking. Parkmanagement maakt hier deel van uit. Ook wordt hierbij concreter aangegeven in welke mate restwarmte en andere bijproducten kunnen worden geleverd.

FUNCTIE DERRIEKREEK

In het ontwerp Waterplan heeft de Derriekreek de functie van verweven en niet meer de functie waternatuur. Het doel van de functie 'verweven' is het in harmonie ontwikkelen van mensgerichte en natuurgerichte doelen voor waterlopen. De functie vormt de basis voor vismigratie tussen het hoofdsysteem (grote rivieren en Delta) en de regionale Noord-Brabantse oppervlaktewatersystemen. Dit betekent dat:

- Bij voorkeur in 2018, doch uiterlijk in 2027, zijn de waterlopen met de functie 'verweven' ingericht op een wijze die, samen met de hydrologie en de waterkwaliteit, leidt tot het bereiken en in stand houden van het Goed Ecologisch Potentieel (GEP). In die gevallen waarin ook de functie ecologische verbindingzone langs waterlopen is toegekend, worden beide functies in onderlinge afstemming ontwikkeld.
- De functie tevens inhoudt, dat tot en met 2013 voldaan wordt aan de Europese eisen voor viswater (doelstelling voor 'karperachtigen').

De waterschappen zullen de randvoorwaarden voor een goede visstand betrekken bij de nadere uitwerking van maatregelen voor de functie verweven. Zij zullen tevens rekening houden met andere belangen en waarden, zoals de cultuurhistorie en een afweging maken bij conflicterende belangen.

LICHT

Ten aanzien van het gebruik van assimilatiebelichting wordt aangesloten bij de wettelijke regelingen (Besluit Glastuinbouw).

BEVOEGDHEDEN

Het inpassingsplan is zodanig opgesteld dat de bevoegdheden voor ontheffingen en wijzigingen liggen bij de gemeente waar de gronden toe behoren. Dit houdt in dat de gemeente Steenbergen grotendeels alle bevoegdheden heeft. Wanneer GS specifiek bevoegdheden aan zichzelf houdt, is dit specifiek aangegeven.

GRONDVERWERVING

De grondverwerving is grotendeels voor de eerste planfase afgerond.

**INBRENG TIJDENS
PLANVORMING**

Wij zijn van mening dat de belangen van de Samenstichting voldoende kunnen worden meegenomen in de planvorming. Reden hiervoor is onder meer de mogelijkheid die geboden is om te reageren in deze consultatieronde en de vertegenwoordiging in de klankbordgroep.

RECREATIE

Met recreatie met een groen karakter wordt bedoeld op recreatie welke verbonden is aan het buitengebied. Hierbij wordt gedacht aan bijvoorbeeld wandelen en fietsen, maar ook aan recreatieve nevenactiviteiten bij de boer zoals kamperen. Het is niet de bedoeling om bezoekers- en kapitaalintensieve recreatie in het buitengebied te realiseren. In het inpassingsplan voor het AFCWB wordt alleen extensieve recreatie mogelijk gemaakt, zoals wandelen.

2.3.6**REACTIE 12: STICHTING GLASHARD NEE*****Samenvatting***

- Landschapsbeleving wordt alleen beschreven vanuit zicht, andere zintuigen ontbreken.
- Er moet niet gezegd worden dat er bij de huidige Suiker Unie synergie is. Dit is pas bij de toekomstige centrale. De locatie is puur op ontsluiting gekozen.
- Doordat 80 tot 90 procent van de banen vervuld zal worden door arbeidsmigranten zal het huidige voorzieningenniveau niet toenemen.
- De initiatiefnemers zijn verantwoordelijk voor de huisvesting van de arbeidsmigranten en tijdelijke krachten en zouden een uitgebreid huisvestingsplan moeten opstellen.
- Wat zijn de uitkomsten van het archeologisch onderzoek?
- De tweede fase is niet opgenomen in het inpassingsplan, toch wordt hier wel over gesproken. Wanneer ontstaat hier duidelijkheid over?
- Het plan van windmolens is niet gecoördineerd met regionale plannen
- Wie is verantwoordelijk voor het monument (bijv. voor onderhoud)?
- Het plan biedt geen garanties voor handhaving bij lichtemissie.
- De beschrijving van de verkeersontsluiting is te beperkt. De gevolgen van de verkeersstromen op regionaal en lokaal niveau en met name de kernen zijn te groot.

Reactie**LANDSCHAPSBELEVING**

Het Beeldregieplan geeft een onderbouwing voor de landschappelijke inpassing. Hierbij staat de uitstraling van het terrein naar de omgeving toe centraal. Deze uitstraling vormt immers het belangrijkste aspect bij de beleving van het terrein.

SYNERGIE

Bij de huidige suikerfabriek liggen kansen voor synergie. Dit wordt nader onderbouwd in de toelichting van het ontwerp inpassingsplan. De kansen voor synergie is een van de argumenten waarom deze locatie in de plan-MER naar voren is gekomen en waarom deze locatie nu verder wordt ontwikkeld.

VOORZIENINGENNIVEAU

De ontwikkeling van het AFCWB heeft niet tot doel om het voorzieningenniveau te laten toenemen in de omliggende dorpen. Wel kan de ontwikkeling kansen bieden voor het voorzieningenniveau in kernen als Dinteloord en Stampersgat. De komst van EU-werknemers hoeft dit niet in de weg te staan, aangezien een deel van deze werknemers zich ook zullen gaan huisvesten in de directe omgeving. Over de huisvesting van deze werknemers zijn afspraken gemaakt met de gemeente Steenberg. De gemeente zal daarmee zorgdragen voor voldoende woningen.

ARCHEOLOGIE

Parallel aan het opstellen van het ontwerp inpassingsplan is een archeologisch onderzoek in het plangebied uitgevoerd. De resultaten hiervan zijn opgenomen in de toelichting van het

inpassingsplan. Tevens is aangegeven dat voorafgaand aan de vaststelling van het inpassingsplan vervolgonderzoek wordt gedaan.

TWEEDE FASE

Het inpassingsplan heeft geen betrekking op de tweede fase. Dit betekent dat ontwikkeling van de tweede fase in de planperiode van het inpassingsplan (de komende 10 jaar) niet is voorzien. Na deze planperiode is meer inzicht zodat duidelijkheid kan ontstaan of de tweede fase nog ingevuld wordt.

WINDTURBINES

De provincie zal het plan voor de windturbines afstemmen met de ontwikkeling van windturbines in de regio en met name met het plan voor windturbines aan de andere oever van de Dintel (grondgebied gemeente Moerdijk). Zie ook onze reactie onder 2.1.2 (windturbines).

MONUMENT

De verantwoordelijkheid voor onderhoud van het monument ligt bij de eigenaar van het pand. Het inpassingsplan regelt geen eigendomssituatie. Deze kan gedurende de planperiode wisselen.

LICHT

Ten aanzien van licht wordt verwezen naar de reactie onder 2.2.4 (licht). De planregels regelen de afdichting van zij- en bovenschermen en sluit verder aan bij het Besluit Glastuinbouw.

VERKEER

De teksten over verkeer zijn aangepast. Ten aanzien van de ontsluiting van Dinteloord via de Noordzeedijk verwijzen wij naar onze reactie onder 2.3.4.

2.3.7

REACTIE 13: WATERSCHAP BRABANTSE DELTA

Samenvatting

- De realisatie van de waterberging ten zuiden van de Noordlangeweg is niet de optimale locatie hiervoor.
- In het inpassingsplan zijn bedrijvenontwikkeling op de vloeivelden en een windmolenpark buitendijks van de boezemkering voorzien. Hierop is het beleid buitendijks bouwen van het waterschap van toepassing en dient dit voorgelegd te worden aan het dagelijks bestuur van het Waterschap.
- Langs het Mark-Vlietsysteem zijn ecologische verbindingzones planologisch vastgesteld. In het plan zijn deze zones niet overgenomen.
- Waar komt 1750 m3 oppervlakte gietwaterbassin per ha glas vandaan?
- Waarom zijn niet minimale oppervlaktes waterberging voor gebied ten zuiden van Noordlangeweg weergegeven?
- De functie bedrijventerrein en de beschermingszone van de boezemkering zijn niet verenigbaar (zie keur).
- De beschermingszone van de boezemkering op de verbeelding is niet op alle plaatsen correct aangegeven.
- Geen opmerkingen over het besluit-MER

Reactie

WATERBERGING

In het inpassingsplan wordt het hele gebied ten zuiden van Noordlangeweg opgenomen als waterberging. De toelichting wordt aangevuld met een onderbouwing hoe en waarom deze keuze is gemaakt. De mogelijkheden voor waterberging ten zuiden van de Noordlangeweg zijn niet meer dan een reservering voor waterberging ten behoeve van het bedrijventerrein. Wanneer blijkt dat op het bedrijventerrein onvoldoende ruimte is, kan gebruik gemaakt worden van de gronden ten zuiden van de Noordlangeweg. Om deze reden zijn hier ook geen minimale oppervlaktes aangegeven. Mogelijk is waterberging hier niet eens aan de orde. Technisch gezien is waterberging op deze locatie immers mogelijk vanuit het toekomstig bedrijventerrein (het hoogteverschil met de gronden ten noorden van de Noordlangeweg is minimaal), slechts beperkte ingrepen zijn noodzakelijk. Deze ruimte kan juist nodig zijn doordat in het inpassingsplan gekozen wordt voor ruimere normen dan het waterschap noodzakelijk acht. De provincie wil deze ruimere normen graag aanhouden zodat het gebied voor de toekomst is veiliggesteld. Daarnaast speelt mee dat voor deze ontwikkeling is gekozen voor een compacte ontwikkeling van glastuinbouw en bedrijventerrein ten noorden van de Noordlangeweg. Om het programma volledig kwijt te kunnen, is de ruimte beperkt aanwezig. Juist een functie als waterberging betreft geen stedelijke functie, zodat deze goed ten zuiden van de Noordlangeweg in het buitengebied ingepast kan worden.

In de planregels zijn bewust geen oppervlakten voor waterberging genoemd. Omdat de toekomstig verharde oppervlakten nog niet bekend zijn, is in de regels alleen de bergingseis van het waterschap (T=100) opgenomen. Hiermee is gewaarborgd dat altijd voldoende berging wordt gerealiseerd, dat direct is gerelateerd aan de daadwerkelijke hoeveelheid verhard oppervlak.

BUITENDIJKS BOUWEN

De planregels worden zodanig aangepast dat bij buitendijks bouwen (bouwen op de vloeivelden) advies van het Waterschap noodzakelijk is.

INHOUD FOLIEBASSINS

Door het waterschap is een minimale inhoud van 1500 m³/ha glas geëist. De door het waterschap aangeleverde berekening van deze 1500 m³/ha is voor een deel gebaseerd op gemiddelden. Als minimale inhoud voor de foliebassins wordt in het inpassingsplan een inhoud van 1750 m³/ha glas gehanteerd. Deze inhoud is gebaseerd op de minimale eis van het waterschap van 1500m³/ha plus een extra inhoud van 250 m³/ha glas om ook in de toekomst in te spelen om extreme neerslaggebeurtenissen. Hierdoor ontstaat een robuust systeem waardoor ook in de toekomst wateroverlast wordt voorkomen. Daarnaast wordt in de bovenste 30 cm van de gietwaterbassins wordt een leegloopvoorziening gerealiseerd, zodat in de bovenste 30 cm altijd retentieruimte aanwezig is om piekbuien op te vangen.

EVZ

De ecologische verbindingzone langs het Mark-Vlietsysteem wordt op de verbeelding opgenomen/aangepast. De beschermingszone van de boezemkering is conform de kaarten zoals deze ter inzage liggen bij het ontwerp Keur opgenomen.

2.3.8

REACTIE 14: ZLTO STEENBERGEN-BERGEN OP ZOOM

Samenvatting

ZLTO Steenbergen-Bergen op Zoom kan zich vinden in het plan, maar heeft bedenkingen bij de nauwe inpassing van het geheel:

- De meeste waterberging wordt gerealiseerd beneden de Noordlangeweg, dit gebied is echter al hoog gelegen t.o.v. te realiseren glastuinbouwgebied
De onderliggende waarden van de T-norm zijn niet meer van deze tijd.
- De geplande afvoer door de Derriekreek van de Noordlangeweg naar de Noordzeedijk is beperkt. Een tweede waterafvoer zou het gebied beter ontlasten in noodsituaties.
- Voor het onderliggende gebied is een goede ontsluiting erg belangrijk. ZLTO hoopt goede verbindingen naar de Noordzeedijk te behouden.

Reactie

Zie reactie onder 2.3.7. (waterberging)

WATERBERGING**TWEEDE AFVOER**

In het gebied wordt een ecologische verbindingzone en waterberging langs de Derriekreek gerealiseerd. Hierdoor ontstaat meer ruimte voor afvoer en berging. Daarnaast wordt het regenwater in het plangebied grotendeels opgevangen in foliebassins. Tijdens noodsituaties stroomt er daarom minder neerslag naar de Derriekreek. In het gebied worden ook de huidige leggerwatergangen ingepast. Op dit moment is nog niet bekend waar deze precies komen te liggen en zijn daarom niet op de verbeelding aangeduid. De toekomstige ligging wordt afgestemd met het waterschap. Het eventueel dempen van kavelsloten wordt in de nieuwe aan te leggen watergangen gecompenseerd.

ONTSLUITING

De verbindingen naar de Noordzeedijk blijven behouden en worden zelfs versterkt door een intakker tussen de Noordzeedijk en de Noordlangeweg.

2.4**OVERIG****2.4.1****REACTIE 15: INWONERS VAN HET PLANGEBIED****Samenvatting**

- De inspreker spreekt zijn zorgen uit over de gekozen oplossing voor wat betreft waterberging. De waterberging concentreert zich in het gebied ten zuiden van de Noordlangeweg, maar vanwege de relatief hoge ligging is dit duur en onpraktisch. Boven de Noordlangeweg is alleen de Derriekreek gehandhaafd als afwateringskanaal.
- Er is nog geen reactie binnengekomen op een eerdere vraag naar de hoeveelheden neerslag in de afgelopen 10 jaar
- Het dorp Dinteloord en industrieterrein Dintelmond moet bereikbaar blijven via de Noordzeedijk en de Molendijk.
- Om de lichtuitstoot te beperken moeten er duidelijke afspraken voor de bouw worden gemaakt en dienen deze afspraken te worden gehandhaafd.

Reactie

Zie reactie onder 2.3.7. (waterberging) en 2.3.8 (afvoer).

NEERSLAGGEGEVENS

Op <http://www.knmi.nl/klimatologie/monv/reeksen/zijn> de neerslaggegevens van het KNMI te downloaden. Per dag is hier de hoeveelheid neerslag weergegeven in tiende millimeters. Voor de omgeving rond het AFCWB gaat het om de neerslagstations bij Klundert, Steenberg en Oudenbosch.

ONTSLUITING

De ontsluiting via de Molendijk en Noordzeedijk blijft bestaan. Deze wordt juist versterkt door de intakker tussen de Noordzeedijk en Noordlangeweg.

LICHT

Ten aanzien van licht wordt verwezen naar de reactie onder 2.2.4 (licht). De planregels regelen de afdichting van zij- en bovenschermen en sluit verder aan bij het Besluit Glastuinbouw.

2.4.2**REACTIE 16: BISKOP: CAMPING ONDER DE DIJK*****Samenvatting***

- De inspreker verwacht door de nabijheid van de ontwikkeling een ongunstige invloed op het klantenpotentieel en hiermee ernstige inkomstenderving.
- Gevraagd wordt aan te geven welke bedrijven men kan verwachten en welke hinder deze zullen geven.
- Dat de volledige beslissingsbevoegdheid over het compensatiebudget bij de gemeente Steenbergem komt te liggen is onaanvaardbaar. Er is geen garantie dat Stampersgat hier iets van zal terug zien. De provincie zou moeten optreden om de passieve houding van de gemeente Halderberge te compenseren.
- In de studies wordt gesteld dat de Prinslandse polder weinig natuurwaarde heeft, terwijl de inspreker het gebied ziet als een fraaie polder waar ook bijzondere en zeldzame flora en fauna zijn aangetroffen.
- De toename van verkeer is een belangrijk punt in de reactie. Belangrijk is dat er veilige fiets- en wandelroutes komen en dat de weg door Stampersgat niet als sluiproute gaat fungeren. Op welke wijze wordt de verdubbeling van de verkeersintensiteit geleid en overlast, files en onveilige situaties verhinderd?
- Hoe wordt de verwachte vraag naar tijdelijke bewoning voor Europese werknemers opgevangen? De camping kan deze niet huisvesten en nieuwe woningen zouden voor de eigen inwoners bedoeld moeten zijn.

Reactie**IMPACT OP KLANTEN-
POTENTIEEL**

De impact van de ontwikkeling van het AFCWB op het klantenpotentieel is onduidelijk. Er is voor gekozen om de randen van het terrein een kwalitatief hoogwaardige invulling te geven zodat er sprake is van een goede uitstraling van het terrein. De grondwallen zorgen ervoor dat vanuit de omgeving een strakke lijn beleefbaar is.

ZONERING

Ten aanzien van het soort bedrijven wordt verwezen naar onze reactie onder 2.2.3. (zonering).

**LANDSCHAPS-
ONTWIKKELING**

Ten aanzien van het compensatiebudget wordt verwezen naar onze reactie onder 2.2.2. (landschapontwikkeling)

FLORA EN FAUNA

De toelichting wordt aangevuld met specifiekere informatie over de effecten op flora en fauna. Veldinventarisaties hebben uitgewezen dat waarden met betrekking tot flora en fauna zich met name aan de randen van de Oud Prinslandse polder bevinden en in buitendijkse gebieden. De ontwikkeling van het AFCWB vindt niet plaats in deze gebieden.

VERKEER

Bij de verkeersontsluiting op het terrein wordt rekening gehouden met langzaam verkeersstromen zoals fietsers en wandelaars. Ter hoogte van de grondwal langs de Kreekweg wordt een wandelpad aangelegd.

ARBEIDSMIGRANTEN

Ten aanzien van de verwachte vraag naar bewoning voor Europese werknemers zijn afspraken gemaakt met de gemeente Steenberg. De gemeente zal meer woningen rond Dinteloord bouwen om in de vraag naar extra bewoning te kunnen voorzien.

HOOFDSTUK 3

Ambtelijke aanpassingen

Het inpassingsplan wordt op de volgende onderdelen nader aangevuld en/of aangepast.

Zone dienstverlening

Binnen de apart aangegeven zone 'dv' (diensten en voorzieningen) langs de Noordlangeweg zijn op het bedrijventerrein naast de genoemde bedrijven ook toegestaan:

- kennis- en onderzoekinstellingen, laboratoria, een bedrijfsverzamelgebouw en restaurants, mits deze ten dienste staan van de agro- en foodgerelateerde bedrijven, bedrijven uit de voedings- en genotmiddelenindustrie, bedrijven op het gebied van be- en verwerkende agrologistiek en de agrarische sector,
- kantoren van de binnen het plangebied gevestigde bedrijven
- serviceverlenende bedrijven gelieerd aan de binnen het plangebied gevestigde bedrijven

Vormverandering bedrijventerrein onbebouwd

Ter hoogte van de vloeivelden is het mogelijk om de gronden met aanduiding 'onbebouwd' van vorm te veranderen. Vormverandering kan immers noodzakelijk zijn om het terrein zodanig te kunnen herinrichten dat de ruimte zo efficiënt mogelijk wordt benut. Het is niet mogelijk om de gronden waar bebouwing wel mogelijk is uit te breiden.

Aanpassing plangebied

Het buitendijks gebied in het noordwesten van het plangebied langs de Dintel valt buiten het plangebied van dit inpassingsplan. In dit gebied worden geen ontwikkelingen mogelijk gemaakt.

Omdat de rotondes ter hoogte van de Noordlangeweg in de as van de weg worden gerealiseerd is een strook ten zuiden van de Noordlangeweg in het plangebied opgenomen. Binnen deze strook is het mogelijk om de rotonde met parallelweg aan te leggen.

De zone ten oosten van de Kreekweg is uitgebreid om voldoende ruimte te hebben voor invulling van de beeldkwaliteitszone.

Waterberging ten zuiden van de Noorlangeweg

De waterberging ten zuiden van de Noordlangeweg wordt ook opgenomen ten westen van de Derriekreek zodat er voldoende flexibiliteit is om invulling te kunnen geven aan de uitgangspunten met betrekking tot waterberging.

HOOFDSTUK 4 Overzicht aanpassingen

Regels	Verbeelding	Toelichting
Artikel 16.1: advies van RWS Noord-Brabant		
Aanpassing n.a.v. verbetering toetsbaarheid, handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid (i.r.t. de doelstelling van het plan).		
	Aanpassingen buisleidingen	Aanvullen AMvB Buisleidingen.
Vervallen bijlage Staat van bedrijfsactiviteiten		Staat van bedrijfsactiviteiten toevoegen als bijlage
Ontheffing windturbines vervangen door wijzigingsbevoegdheid aan GS (max 8).		Aanvullen dat provincie windturbines wil realiseren en zoekt naar afstemming met plan Moerdijk.
Hoogte in hele gebied maximaliseren tot 63 meter. Voorwaarde van radarverstoringsonderzoek is noodzakelijk bij hogere hoogte.		Toelichting opnemen omtrent radarverstoringgebied.
		Aanvullen met concrete ambities symbiose en samenwerking (tevens mogelijkheden voor uitwisseling reststromen industrieterrein Moerdijk meenemen).
		Aanvullen met nadere onderbouwing voor beeldkwaliteit in de randen.
		Aanvullen onderbouwing geluid en geur en archeologie
		Aanvullen met behoefte aan

		en omvang van het bedrijventerrein.
		Aanvullen met mate waarin provincie sturing gaat geven en hoe AFCWB zich verhoudt tot andere ontwikkelingen in regio.
		Aanvullen met uitleg over fasering glas en bedrijventerrein.
Ontheffing voor lagere milieucategorie		Aanvulling met stappenplan VNG
Aanpassing van zinsnede onder 5.1 a-d.		
Onder 16.2 5 toevoegen dat grondwal wordt aangelegd onder supervisie landschapsarchitect.		
		Onderzoek externe veiligheid aanvullen met aandacht voor toename van gevaarlijke stoffen in Moerdijk
		Aanvullen met onderzoek naar effecten flora en fauna en Natura 2000-gebieden (licht en stikstofemissie).
	Aanpassing zonering milieucategorieën.	
		Toevoegen beschrijving van vigerende planologische situatie.
		Onder 3.2 aanvullen met onderbouwing vanuit zuinig ruimtegebruik.
Onder 4.5.1 lid c en 5.1 toevoegen dat gezamenlijk parkeerterrein mogelijk is.		
		Aanvullen met nadere onderbouwing waterberging aan zuidzijde van Noordlangeweg.
	Ecologische verbindingzone langs Mark-Vlietkanaal	
		Resultaten archeologisch onderzoek opnemen.
Toe te stane bedrijvigheid regelen in begrippenlijst en in artikel 5		Aanvullen met toelichting over de toe te stane bedrijven op het terrein

Toe te stane bedrijvigheid in zone dienstverlening regelen in artikel 5.		Aanvullen met toelichting op toe te stane dienstverlening in zone langs Noordlangeweg
	Aanpassing begrenzing plangebied	
	Waterberging ten zuiden van Noordlangeweg uitbreiden naar de gronden ten westen van de Derriekreek	